

Dünya genelinden Öğrenci Mektupları

PoliTeknik'in "Eğitim Haklarının Genişletilmesi" Projesi 13 Ekim 2019 tarihinde dünyanın farklı ülkelerinde bulunan gönüllü öğrencilerle bir konferans organize etti. Görüşmeler sırasında ilgili ülkelerdeki katılımcılar, bir insan hakkı olarak eğitim ile ilgili görüş açılarını ve deneyimlerini paylaştılar. İlgili ülkelerdeki eğitim sistemlerinin güncel durumunu tartıştığımız konferans oldukça bilgilendirici ve üreticiydi. Skype üzerinden gerçekleştirilen konferans üç temel soru üzerine odaklandı; eğitimin kalitesi, eğitime erişim ve eğitim sistemini geliştirmenin yolları. Kanada, Brezilya, İngiltere, Hindistan ve Almanya'dan, yaşları 12 ila 16 arasında değişen öğrenciler, kendi ülkelerindeki eğitimin olumlu ve olumsuz yönlerini pay-

laşmanın yanı sıra eğitim kalitesinin iyileştirilmesi için neler yapılabileceğine dair önerilerini de sundu. Bunun yanı sıra, öğrenciler, yine kendi ülkelerinde eğitime erişimi sınırlandırabilecek olan mekanizmaları tanımladı. Öğrencilerin kendi deneyimlerini paylaşmasının, eğitim hakkında algıların gelişmesi için önemli olduğuna inanıyoruz. Farklı milletlerin eğitim gerçekliğiyle bağlantılı olmak, farklı düşüncelerin önünü açmanın yanı sıra katılımcıların kendi eğitim sistemlerini geliştirmek için neler yapılabileceği hakkında, deneyim ve görüşlerini paylaşarak yeni fikirler edinmesini sağlamaktadır. Bu sürece dahil olan bütün öğrencilere teşekkür ederiz ve eğitim hakkındaki küresel tartışmanın devam etmesini umarız!

Martin Luther, Thomas Müntzer ve Köylü Savaşı Daniel Stosiek

Öyle ki Luther mutlak egemenlik istemiyle bağlantılı olarak ayrı ayrı insanların ve farklı grupların her türlü alternatif egemenliklerinin şeytanlaştırılmasını destekledi ve cadılara, Yahudilere, engelli çocuklara („Wechselbälge“) ve nihayet köylülere karşı insan onurunu hiçe sayan ve onlara şiddet uygulamaya davet eden ifadeler kullandı. Köylü Savaşı'nda o, lanetler içeren çağrılarla köylüleri ve Thomas Müntzer'i yok edenlerin yanında yer aldı.

SAYFA 3

AfD VE Politik Sorumluluk Dr. Sema Taşçı Günlü

Madem ki yurttaşlık etiği, dünyaya ve dünyayı paylaştığımız değerlerine karşı sorumlulukta temellenir, o halde politika asla AfD gibi partilere oy vermeyecek olan bireylerin toplu karşı duruşunun sağlanması ile olanaklıdır. "Dünyada mültecilere karşı büyüyen faşist ve ırkçı dalganın etkisiyle mültecilere hiçbir şekilde sığınma hakkı verilmemesi gerektiği söyleminin giderek kendisine daha fazla taraftar bulduğu günümüzde, eylem odaklı karşı duruş, modern insana sorumluluklarını hatırlatır mı?

SAYFA 5

Amerikan Bağımsızlık Mücadelesi 2 Can Aydın

"Amerika Birleşik Devletleri Bağımsızlık Bildirgesi" yazılış amacını belirtmekle başlar. Kuzey Amerika'daki Britanya kolonileri bağımsızlık ilan etmekte ve Britanya'nın boyunduruğu altından çıkmaktadırlar. Girişte şöyle der: "Bütün insanlar eşit yaratılmışlardır. Bütün insanlara Yaradan tarafından devir ve ferağ edilemeyen bazı haklar bahşolunmuştur. Bu haklar meyanında hayat, hürriyet ve saadetin aranması vardır. Hükümetler, insanlar tarafından bu hakların teminat altına alınması için tesis olunmuştur ve bu hükümetlerin iktidarlarının meşruiyeti idare olunanların rızalarından doğar".

SAYFA 6

Grevci Öğretmenler Kazanıyor ABD'nde Kamusal Eğitim Dr. Frank Goldsmith

Eğitimdeki bu vurgunculuk uzun zaman boyunca mevcuttu fakat bu açgözlülük ABD'de Reagan'ın ve Britanya'da Thatcher'ın seçilmesiyle birlikte 1980'li yıllarda yeni bir boyut kazandı. Cumhuriyetçiler/Muhafazkârlar için bu durum bir standart haline geldi, bununla da kalmayıp Demokratlara ve Blair liderliğindeki İşçi Partisine de sirayet etti.

SAYFA 14

www.politeknik-international.org

İÇİNDEKİLER

1. Sayfa

PoliTeknik

Dünya Genelinden Öğrencilerin Eğitim Haklarıyla İlgili Görüşleri

Dışlamaları Olağanlaştırmak için Üniversiteleri Nasıl Kullandığına Dair

3. Sayfa

Daniel Stosiek

Martin Luther, Thomas Müntzer ve Köylü Savaşı

5. Sayfa

Dr. Sema Taşçı Günlü

AfD ve Politik Sorumluluk

4. Sayfa

Prof. Dr. Wolf-D. Bukow

Yeni Sağcılığın, Çağa Uydurulmuş İrkçiliğini Bilimsel Olarak Yerleştirmek ve Aynı Zamanda Akademik Düzeydeki

6. Sayfa

Can Aydın

Amerikan Bağımsızlık Mücadelesi II

7. Sayfa

Celil Denктаş

Dünden Bugüne Demokrasi II

8.- 11. Sayfa

Dünya Genelinden Öğrencilerin Eğitim Haklarıyla İlgili Görüşleri

Hande Soran
Aysel Turaçlı
Omar Irani
Shivani Sundara Babu
Mikael Menezes & Friends
Abhinav Raja
Ayban Dilsaz Ulusan

12.-13. Sayfa

Prof. Dr. Reimer Kornmann

„İlerici Göçmenlerin“ Görünmez Olma Nedeni

14. Sayfa

Dr. Frank Goldsmith

Grevci Öğretmenler Kazanıyor - ABD'nde Kamusal Eğitim

15. Sayfa

Yeşim Kasap Çetingök

Göçmen Ailelerin Çocuk Eğitimleri Hakkındaki Söylemler ve Kabare Sanatında Yapısökümü

16. Sayfa

Kültür Dergisi

KÜNYE | IMPRESSUM

PoliTeknik

Türkçe Gazete
Türkische Zeitung

Quartalsweise
Üç ayda bir
Unentgeltlich
Ücretsiz
ISSN 2198-8706

Herausgeber/
Yayımlayan Kurum:
Verein für Allseitige Bildung e.V.
(Çokyönlü Eğitim Derneği)

Visdp | Chefredakteur/
Genel Yayın Yönetmeni:
Zeynel Korkmaz

Postanschrift/Posta adresi:
Postfach 25 03 48
40092 Düsseldorf

Webseite/Internet adresi:
www.politeknik.de

Kontakt/ İletişim
info@politeknik.de

Druck/ Baskı:
Hürriyet A.Ş.
Zweigniederlassung Deutschland
An der Brücke 20-22
64546 Mörfelden Walldorf

Gestaltung/Grafik Tasarım
Atelier Grafik & Illustration
Ömer Yapraklıran

Çeviri: PoliTeknik

Daniel Stosiek

Martin Luther, Thomas Müntzer ve Köylü Savaşı

Tarihsel materyalist [...], tarihi eleştirel okumayı görevi olarak görür...

Walter Benjâmin

1789'de başlayan büyük Fransız devrimi, barışçıl devrim olarak adlandırılan 1989 Doğu Almanya devrimi ve de Reformasyon gibi devrim ve köklü değişimler birden çok durumda birbiriyle kıyaslanabilir ya da benzer kalıpları izlemiştir. Bu olayların tümünde üç önemli güç bir rol oynuyor a) Varolan egemenlik sistemi, b) radikal insancı, hümanist bir hareket ve c) yeşermekte olan yeni ekonomik-politik bir güç konstelasyonu. Son iki nokta, yani radikal insancı bir hareket politik-ekonomik egemenliği hedefleyen aktörlerle birlikte - görünüşte uzlaşarak - önce eski sisteme karşı koyar. Zaferin ardından yeni bir elit yerleşir ve insancı hareket - en azından büyük ölçüde - yeniden tekerleklerin altında ezilir. Tabi kendini gerçekten de kabul ettirmeyi başaran yeni egemenlik sistemi gayri insani yapısını, bir ve aynı hareket içerisinde mezarı kazınan insancılığın imgesiyle süsler.

Reformasyon kapsamındaki ilk hareket 14. yüzyılda Bohemya'da gerçekleşti. Beraberce yaşamının yeni biçimlerini keşfeden vaizler, üniversite öğretmenleri ve aktivistler kilise ve feodal ayrıcalıklara karşı geldi. Bu yeni yaşam biçimlerine katılan en yoksul kesim, özellikle de köylüler, toplumsal birlikte yaşamın radikal değişimini talep ediyordu, soylular ve burjuvalar ise, Laienkelch ile sembolize edilen (Laienkelch: Komünyon ayini sırasında şarap kadehinin salt rahibe değil, herkese sunulması), bu nedenle Klatxiner adını almışlardır (sözcük kökeni claix=Kadeh) ılımlı dönüşümler hedefliyordu. Reform girişimleri sürekli engellendi. Kilise mallarının sekülerleştirilmesi talebinde olduğu gibi kilisenin köklü reformlardan geçirilmesini isteyen ve vaazlerinde bunu dile getiren Jan Hus 1415'te yakılarak öldürüldüğünde, bu bir öfke patlamasına yol açtı ve her türlü zulmü sonlandırmak isteyen taraftarları silahlara sarıldı. Papa 1420'de Hussiler karşı (Jan Hus'un ölümünden sonra bir araya gelmişlerdir) bir Haçlı Seferi başlattı. Hussiler düzenlenen 5 Haçlı Seferi'nden zaferle çıktı. Hussi

gruplardan biri komünist bir toplumu hayata geçirdikleri ve Tábor adını verdikleri bir yerleşim kurdu. 1434'te radikal kanattan (bunlar toplumun devrimci dönüşümünü gerçekleştirmişti) ayrılan ve soylu ve burjuvalardan oluşan bir kısım Hussi Bazel Ruhaniler Meclisi ile pazarlığa oturdu ve bu meclis onların vaaz serbestisi, Laienkelch ve diğer taleplerini kabul etti. Çok zaman geçmeden Hussilerin radikal kanadı güç kullanılarak yok edildi. Bohemya yaklaşık 200 yıl boyunca nispi dinsel çeşitliliğin ve hümanizm gibi yeni hareketler karşısında belli bir hoşgörünün yaşandığı bir yer oldu. Aynı zamanda köylüler giderek yoksullaştı ve çoğunlukla topraklarını, dolayısıyla da geçim kaynaklarını yitirdi. 16. yüzyılda Habsburg Hanedanlığı Kalixtiner, soylu ve kentleri sürekli baskı altında tuttu. Ve 1618'de sosyal sınıflar, özellikle de soylular ayaklandı ve egemenliği ele geçirdi. Onlar 1620'de Beyaz Dağ Muharebesi'nde yenilgiye uğratıldı ve böylece küçük birkaç grup dışında Kalixtiner reformasyonu son bulmuş oldu; ülke yeniden katolikleştirildi.

Reformasyon Almanya'da biraz daha geç, Amerika'nın fethi, dünyanın büyük bir bölümünün Avrupa tarafından kolonileştirilmesinin ve mutlakliyetin tesisi ile eşzamanlı olarak başlamıştır. Nitekim mutlakliyet içe dönük bir tür kolonileştirme olarak kavranabilir, dolayısıyla Reformasyon kolonileştirme temelinde yerleşik hale gelen kapitalizm ile eşzamanlı başlamıştır.

Reformasyon'un kaynaklarından biri - Bohemya'da olduğu gibi - feodal ve filizlenen kapitalist (toprakların satın alınması, arazi spekülasyonları, köylülere ait emlakın ortadan kalkması, mutlak özel mülkiyetin kendini kabul ettirmesi) sömürüye karşı koyan köylü hareketleri ve protestolarıydı. Onlar mal ortaklığına dayalı komünist toplum ve tüm insanların eşdeğerliğini İsa'nın dünya üzerindeki kiralılığıyla özdeşleştiriyordu. Bu köylülerin sözcülerinden ve onları cesaretlendirenlerden biri de Martin Luther ile birlikte önce reform hareketlerine katılan, ama sonraları Luther'den tümüyle uzaklaşan ve onun saldırılarına maruz kalan Thomas Müntzer'di ve Reformasyonun bir diğer

kaynağı hümanizmdi, o İncil metnlerinin analitik araştırması ve halk diline çevrilmesi için ilham verdi. Ama aynı zamanda hareket ve Martin Luther'in kendisi bükülerek, gerçekten de kendini kabul ettirmekte olan siyasal ve ekonomik egemenlik bileşimlerine uyum gösterme eğilimine girdi. Luther başta açıkça Papa'nın otoritesine, ruhban sınıfının ayrıcalıklarına ve kiliseyi zenginleştiren kaynaklara, yani günah affı ve ona zemin oluşturan suçluluk teolojisine karşı geldi, bir süre sonrası sorgulanamaz egemenlikleri ile mutlakliyetçi derebeylerinin tarafını daha çok tuttu. Öyle ki Luther mutlak egemenlik istemiyle bağlantılı olarak ayrı ayrı insanların ve farklı grupların her türlü alternatif egemenliklerinin şeytanlaştırılmasını destekledi ve cadılara, Yahudilere, engelli çocuklara („Wechselbälge“) ve nihayet köylülere karşı insan onurunu hiçe sayan ve onlara şiddet uygulamaya davet eden ifadeler kullandı. Köylü Savaşı'nda o, lanetler içeren çağrılarla köylüleri ve Thomas Müntzer'i yok edenlerin yanında yer aldı. Alsında Luther'in teolojisi ruhban sınıfı ve Papa'nın zenginleşmesine yarayan, bir diğer ifadeyle sözümona Katolik-dini bir kapitalizme çıkar sağlayan bir Ortaçağ-Katolik takıntısından kurtardı. Ancak Luther'in savunduğu inanç, „tam da atıl bir inanç olarak gerçekleştirilir“ (Ernst Bloch) ve egemenleri ve onunla birlikte gücün yeni yapılarını ve kolonileştirme, mutlakliyet ve artan oranda (dünyevi-) kapitalist ekonomiden oluşan yeni dünya sistemini korur.

Tinsel hareket olarak ezilenlerin yenilgiye uğratılmış Reformasyon'u henüz son bulmuş değil. Filozof-şair Jakob Böhme, tanrı ve dünyayı artık ayırmayan ve hiçbir ayrıcalık tanımayan, aksine evrensel insancı ve aynı zamanda mükemmel olanın her insanda gerçeğe dönüşeceği evrensel bir düşünüş yarattı. Diyalektik Spinoza, Leibniz, Hegel, ve Marx tarafından geliştirildi. Ve pratiğe gelince, bu esirler dünyasının Reformasyon'u günümüzde de henüz bitmiş değil ve tamamlanmayı bekliyor. ■

Spiezer_Chronik_Jan_Hus_1485

Çeviri: PoliTeknik

Prof. Dr. Wolf.D. Bukow

Yeni Sağcılığın, Çağa Uydurulmuş İrkçiliğini Bilimsel Olarak Yerleştirmek ve Aynı Zamanda Akademik Düzeydeki Dışlamaları Olağanlaştırmak için Üniversiteleri Nasıl Kullandığına Dair

Yeni Sağcılık çağa uydurulmuş ırkçılığını yerleştirmek için son zamanlarda üniversiteleri de kullanmaya başladı. Sağcılar tarafından - Kimlikçilerden (İdentitäre) AfD'ye kadar - savunulan yeni ırkçılığı klasik ırkçılıktan ayıran başlıca şey, onun artık sözde biyolojik değil, sözde kültürel özelliklere dayanarak başkalarına ayrımcılık uygulamasıdır. Bunun dışında gerekçelendirme mantığında değişen bir şey yok: Potansiyel değersizleştirme indikatörü B atfedilen, istenmeyen konumundaki ötekilerinin teşhis edilmesi gündemdedir hâlâ: Bu indikatör, yeterince geniş bir zemine yerleşmiş polemik bir söylem nedeniyle ötekilerini bir grup ötekilerle toplamaya ve ötekilerden oluşan bu grubu akabinde değersizleştirmeye, dışlamaya ve toplumdan uzaklaştırmaya elverişli görünmektedir. Çağa uydurulmuş ırkçılığın iki avantajı vardır: Birincisi, klasik ırkçılığın tabulaştırılmasından kaçınmak ve bu sayede toplumun karşısına çıkılabilir görüntüsü vermek olanaklı. Ve ikincisi, bu yolla toplumun merkeziyle olun bağlantı sağlamlaştırılır, ki bu topluma üye olmak, uzun süredir devam etmekte olan Öncü Kültür Tartışması'nın da gösterdiği gibi, giderek kültürel-milliyetçi tarzda tanımlanmaktadır.

Çağa uydurulmuş bu ırkçılığı kabul ettirmek için belirleyici olan ilk şey, onun düzeldiğine inanılması ve ikincisi, dışlama indikatörünün gerçekten de kabul görmesidir. Ve yeni sağcılık tam da bunun için iki strateji kullanıyor. O bir taraftan kamuoyundaki ve şimdi de ek olarak bilimdeki konumunu meşru-

laştırmaya ve diğer taraftan öteki olanın dışlanmasını olağanlaştırmaya, hatta rutin hale getirmeye çalışmaktadır. Ve bu çifte strateji giderek başarılı oluyor.

Yeni sağcılık tarafından halihazırda üniversitelerde sahnelenen tartışmalar buna bir örnektir. Somut bir olay ise Köln Üniversitesi'nde bir öğrencinin „Ayrımcılık ve Düşünce Özgürlüğü“ konusunda basına açıklama yapması ve (kısmen bir avukat tarafından temsil edilerek) orada seminere giren öğretim üyesini, insanbilimleri fakültesi ve tüm üniversiteyi hedef almasıydı. Bu öğrenci 2019 yaz yarıyılında düzenlenen ve 2015 yılbaşı gecesi Köln'de cereyan eden olayların tartışıldığı bir seminerde İslam hakkında polemik yapmak için fırsat yakalamıştı. O, bilimsel olmayan yaklaşımına getirilen eleştiriyi psikolojik baskı yapılmış gibi göstermiş ve burada araştırma ve öğretim özgürlüğünün sınırlandırıldığını iddia etmişti. Gerçekte ise öğrencinin asıl amacı bilim ve araştırma özgürlüğüne seslenerek sağcı pozisyonu meşrulaştırmak ve aynı zamanda dışlanan ötekilerin buraya ait olmadığını rutin bir gerçek ve doğal bir durum olarak sağlamlaştırmaktı. Seminer sırasında bu çifte strateji henüz başarısızdı, çünkü yılbaşı gecesinin kültürel ırkçı yeniden yapılandırması reddedilmiştir. Ancak gerek kamuoyunda gerekse de üniversitenin yaptığı duyurularda bu çifte strateji sonuçta hedefine ulaşmıştır. İrkçi yeniden yapılandırma girişimleri yerine üniversitelerde ifade ve düşünce özgürlüğü tartışılmıştır.

Basında, özellikle de CICERO ve DIE WELT gibi gazete ve dergilerde bu olay benzer olaylarla birlikte yeniden masaya yatırıldı, nedeni ise sözde yüksekokullarda atmosferin değişmekte ve hatta „yıkılmakta“ olduğu korkusunu toplumda yaymaktı. Makalelerin başlıca içeriği şuydu: Üniversitelerde herseye söylemek artık mümkün değil. Makalelere yakından bakıldığında hemen anlaşıyor: „Herşey“ ile kastedilen özellikle şu bildirimdir: „İslam Almanya'ya ait değil“ ya da „Başörtüsü zulmün bir simgesidir“.

Böylesi pozisyonlar nedeniyle araştırma ve öğretim özgürlüğünün hangi ölçüde sınırlandırılabilceği üniversitelerde tartışılıyor. Bu noktada düşünce özgürlüğünü koruyan anayasanın 5. maddesine atıfta bulunuluyor, ama o madde bilim bağlamında varolan bariyerlere de işaret ediyor: Bilim, araştırma ve öğretim özgürlüğü hak edilmesi gereken bir özgürlüktür. Buna göre her düşünce değil, yalnızca ciddi bilimsel bulgulara ilgi duyan ve bu bulgulara sınanabilir bilimsel standartları izleyen araç ve yöntemlerle erişmeye çalışan düşüncelerin açıklanmasına izin verilir. Ayrıca o madde, kişisel onurun korunması hakkının çiğnendiği yerde düşünce özgürlüğünün sınırları olduğunu belirtir.

Burada belirleyici nokta, yapılan yorumun sorunlu olduğunu söyleyen üniversitenin düşünce özgürlüğünü tehdit etmesi değil, aksine sağcı müdahalelerle araştırma ve öğretim özgürlüğünün tehdit edilmesidir. Üniversite, söz konusu sağcı yorumda ayrımcılığa tabi tutu-

lan, hem kendi hem de genel olarak toplumun üyesi olan kesimleri aslında korumalıdır ve bunu araştırma ve öğretim özgürlüğünü güvence altına almak için yapmalıdır. Kamuoyu da ayrımcılığa uğrayan ve ırkçı saldırılara maruz kalan toplum üyelerini aynı biçimde korumalıdır.

Bu tartışma, ona katılan herkes söylemi yürüten topluluk üyelerinin saldırıya uğradığını ve böylece bilim ve araştırma yapma özgürlüğünün doğrudan engellendiğini doğalmışçasına gözardı ettiği ölçüde, sağcı stratejinin özünde başarılı olduğunu göstermektedir. Sonuçta olay sığınmacılara, Müslüman, Sinti ve Roman ve Yahudilere karşı sürekli artan ayrımcılık, bir diğer ifadeyle aşağılayıcı açıklamalar değil, üniversite öğrencisi arkadaşlara, meslektaşlara, toplum ve söylem yürüten topluluk üyelerine saldırılmakta olduğudur. Konu başka bir yerdeki öteki değil, konu biziz. Eğer salt bilim yapma özgürlüğü tartışılıyorsa ve somut olaylarda bu özgürlüğün kısıtlanması gerektiği görüşüyle birileri kendi tutumunu savunuyorsa, o zaman istenmeyen ötekinin rutin hale gelen dışlanması çoktan kabul edilmiş olur. Çünkü o artık bizden birisi olarak görülmemektedir ve böylece onun dışlandığını, ayrımcılığa tabi tutulduğunu için araştırma ve öğretim özgürlüğünün ihlal edildiğini artık insan fark edemez hale gelmiştir. Ve bu, ırkçı mantığın temel yapı taşlarından birinin toplumun merkezine bir kez daha yerleşmiş olduğu anlamına gelir.

■

Dr. Sema Taşçı Günlü¹

AfD ve Politik Sorumluluk

“Bu dünyadan gitmek zorunda kalacağımız gün, arkamızda daha iyi bir dünya bırakmak, iyi bir insan olmuş olmaktan daha önemli olacaktır.”
H. Arendt

2010 yılının sonlarından itibaren başlayan Arap Baharı ile birlikte Afrika ve Asya kıtalarındaki Müslüman ülkelerden Avrupa Birliği üyesi ülkelere yönelik büyük bir göç dalgası yaşandı. Almanya bu göç dalgasından en çok etkilenen ülkelerin başında yer almıştır. Bu süreçte, PEGIDA Hareketi ve Almanya için Alternatif (Alternative für Deutschland, AfD) adında göçmen karşıtı politikaları ile ön plana çıkan aşırı sağ eğilimli bir parti 2013 yılında Almanya’da kuruldu. Almanya için Alternatif (AfD, Alternative für Deutschland), Alman milliyetçiliği, muhafazakârlık, ekonomik liberalizm gibi ideolojileri içinde barındıran aşırı sağ eğilimli bir siyasi partidir. AfD, göçmenlere yönelik gerektiğinde Alman sınırının kapatılmasını savunmaktadır. AfD, Müslüman çoğunlukta olan ülkelere ve Afrika’dan gelen göçmenleri göz önüne alarak, Almanya’daki göçmen nüfusun oranısız artışının Alman toplumsal ve kültürel yaşamını olumsuz yönden etkileyeceğine inanmaktadır. Bu açıdan göçmen sayısının Almanya’da mutlaka denetim altına alınmasını talep etmektedir. 2017 yılının Eylül ayında yapılan Alman Federal Meclisi Seçimlerinde aşırı sağcı İslam ve göç karşıtı AfD, yüzde 13,3 oy oranı ile Federal Meclis’e (Bundestag) girmeyi başardı.

Doğu eyaletlerinden Brandenburg ve Saksonya’da 1 Eylül’ 2019’da yapılan eyalet seçimlerinde (AfD) sandıktan ilk sırada çıkamasa da büyük bir başarıya imza attı. Almanya’nın iki önemli doğu eyaletinde CDU ve koalisyon ortağı SPD seçimden ilk sırada çıktı. Fakat sandık sonuçlarında iki tarafın da ciddi oy kaybına uğradığı görüldü. Şu ana kadar Almanya Federal Meclisi’nde sandalyesi bulunan tüm siyasi partiler AfD ile bir ittifakı reddetti. Ancak aşırı sağcı partinin seçimlerde aldığı başarılarını sürdürmesi durumunda diğer partilerin daha ne kadar süre direnebilecekleri belli değildir. Avrupa’daki diğer ülkelerdeki duruma baktığımızda bu direncin çok uzun süremeyeceğini düşünebiliriz. Kuruluş yılı 2013’ten beri giderek oy oranını arttıran AfD, 2019 Avrupa Parlamentosu seçimlerinde de oyunu yüzde 7’den yüzde 10,8’e çıkardı. Müslüman ve göçmen karşıtı söylemleri olan AfD, Avrupa sınırlarının kapatılması, Almanya ulusal sınırındaki kontrollerin sıklaştırılması ve sığınmacı kamplarının Almanya dışında kurulması gibi konularla yüksek oranda oy topladı.

Avrupa’nın gecen yüzyılda yaşadığı büyük felaketin olumsuz etkileri hala devam ederken “Büyük Sorun” olarak adlandırdığımız AfD’nin giderek artan ivme ile bireyler tarafından nasıl desteklenip, bu kötülüğe nasıl katıldıklarını sorarak başlamalıyız. AfD’ye destek veren Almanlar nasıl oluyor da bu parti-

nin fikirlerini benimseyip oy veriyorlar. AfD karşıtlığı bağlamında „Birlikte sorumluluk“ kavramı merkezinde bir yurttaşlık etiği geliştirebilir miyiz? Birey “diğeri”ni dikkate almayan bir siyasi görüşe nasıl katılabilir?

Modern toplumlarda insanları bir arada tutan ortak yaşam ilkesini doğuran evrensel değer ve kurallardır. Birey bu evrensel değer ve kurallara uygun davrandığında sonuçlarının kendi varlığına da bir tehdit olarak döneceğine dönük bir düşünce ile karşılaştığında (AfD’nin söylemleri gibi) ötekinin kendisine bir tehdit olarak görmeye başlayacaktır. Bu tür bir irade, başkasına kapalı, diğerine bağlanmayan, dolayısıyla ortak yaşam ilkesini diğerleriyle bağlantıda değil de kendi zihnine kapalı bir biçimde yaşayan bir iradedir.

AFD’yi güçlendiren en temel şey bireylerdeki ortak yaşam ilkesinin kaybı ya da yoksunluğu ve yargılama yetisinin kaybı olarak görülmelidir. Bundan dolayı AfD’nin, güçlenmesi ortak yaşam kurallarının ortadan kalkmasıyla ilgili bir sorundur ve politik bir sorundur. Diğerlerinin yaşamını güvence altına almayan bir politik bilinç geliştikçe

kün olan en iyi dünya yapmakla sorumlu olan öznedir. Bu, ancak ve ancak, birlikte eylem içindeki yurttaşların her birinin kendi bakış açılarını tüm diğer bakış açılarını hesaba alarak oluşturdukları bir ortak alanın yaratılmasıyla mümkündür.

Mademki yurttaşlık etiği, dünyaya ve dünyayı paylaştığımız diğerlerine karşı sorumlulukta temellenir, o halde politika asla AfD gibi partilere oy vermeyecek olan bireylerin toplu karşı duruşunun sağlanması ile olanaklıdır. “Dünyada mültecilere karşı büyüyen faşist ve ırkçı dalganın etkisiyle mültecilere hiçbir şekilde sığınma hakkı verilmemesi gerektiği söyleminin giderek kendisine daha fazla taraftar bulduğu günümüzde, eylem odaklı karşı duruş, modern insana sorumluluklarını hatırlatır mı? Ve bu karşı duruş nasıl sağlanacaktır? Tüm bu gelişmeler karşısında Avrupa’da, özelde Almanya’da yaşayan AfD karşıtı bireyler olarak ne yapmalıyız?

“İrki, dini, milliyeti, belli bir sosyal gruba mensubiyeti veya siyasi düşünceleri nedeniyle zulüm göreceği konusunda haklı bir korku taşıyan yada ülkesin-

rine yönelik farkındalık yaratma çabasıyla yazılmıştır. AfD’nin zamanla sıradan, insanlar tarafından bizzat destek veya yardım görebileceği gerçeğini görmezden gelemez. Günümüzde her yerde nüfusun ve yersiz yurtsuzların sayısının artmasıyla birlikte, siyasal, toplumsal ve ekonomik olaylara totaliter çözümler getirmek, dünyamızı büyük tehlikelere doğru yönlendirecektir. Neler yapılmalı, nasıl bir araya gelinip güç toplanılır, ayrı bir yazının konusudur.

Bu yazıyı literatüre „ESTONYA FERİBOT SENDROMU“ olarak geçmiş bir olayla sonlandıralım.

Modern deniz tarihinin en büyük kazası 28 Eylül 1994 yılında Baltık Denizi’nde yaşandı. 1980 yılında Almanya Mayer Werft Tersanesi’nde inşa edilen Estonya Feribotu’nun batmasıyla 852 yolcu öldü.

137 kişi bu kazadan kurtuldu. Kıyıya yakın bir mesafede su alması nedeniyle yatarak batan feribot, sadece gemi mühendisleri tarafından değil aynı zamanda kazada ölümlerin nedeni açısından davranış psikolojisi uzmanlarınca da yıllarca incelendi.

İnsan davranış psikolojisi uzmanları bu kazada ölen 852 yolcunun neden kurtulamadıklarını araştırdı. Aileleriyle görüşüp geçmişlerini incelediler. Ölenlerin yüzde 98’inin çok iyi yüzme bildiklerini belirleyen uzmanlar son olarak kazadan kurtulanlarla görüştüler.

Bu görüşmelerden ortaya çıkan sonuçlar şunlardı:

Feribot 28 Eylül’de gece saat 00.50’de sert dalgalar nedeniyle su almaya başladı. Feribota giren sular 50 santim yüksekliğe ulaştı ve feribot yan yatmaya başladı. Su miktarının artmasıyla birlikte tahliye işlemi başladı. Ancak 987 yolcudan sadece 137’si su almaya başlar başlamaz hemen feribotu terk etti. Geri kalan 852 yolcu ise, gemi kaptanının “panik yapmayın dünyanın en güçlü feribotundasınız” sözlerine kanarak su boşaltma işlemi izlediler. Saatler ilerledikçe feribot daha da yan yattı ama 852 yolcu izlemeye devam etti.

Sonunda saatler 01.50’yi gösterirken tamamen yan yatarak sulara gömüldü.

Feribotun su aldığı ve yan yatmaya başladığını görmelerine rağmen son saniyeye kadar rahat rahat batışı izleyenler psikoloji ders kitaplarında “Estonya Feribotu sendromu” olarak yer almıştır.

Gemi kaptan(lar)ının! Panik yapmayın!.. Dünyanın en güçlü demokrasisi içindeyiz” sözlerine kanalım mı, yoksa..... ne dersiniz... sonradan yeni bir sendrom kavramının kaynağı ol-mayalım...

AFD gibi partiler güçlenecektir. AfD’nin güçlenmesine karşı durmama, ahlaksal bir sorun değil, birlikte yaşamaya dair bir sorumluluk bilincinden uzak olma durumudur. Politik sorumluluk, bireyin tüm diğerleriyle ilişkisinde var olması gereken, bu nedenle de söz ve eylemle görünür kılınması gereken bir sorumluluktur. Her bir insanın dünyayı paylaştığı diğerlerine karşı ve aynı zamanda bu dünyaya karşı sorumlu olduğu kabulü ortak yaşam için esastır. Böylesine bir arada oluşturma insan diğerine, kendini onun yerine koyarak davranacaktır. Politika dünyayı daha anlamlı kılma, diğerleriyle diyalogu, tartışmayı ve düşünmeyi korumadır. Burada hemen, sorumluluk ilkesinin sadece diğerine değil, bir çoğulluk olarak tüm diğerlerine karşı sorumluluk olduğunu ve bu anlamda yalnızca bizimle birlikte yaşayanlara karşı değil, bizden sonra yaşayacaklara karşı sorumlu olmayı içerdiğini söyleyelim. Bu nedenle sorumluluk şimdi ve geleceği de içerir. Çünkü yurttaş, aynı zamanda bu dünyayı müm-

deki iç savaştan kaçarak başka bir ülkeye gelen ve göç ettiği ülkede istenmeyen, somut anlamda yaşatılan ve bundan dolayı güven duygusundan yoksun olarak yaşayan bu insanlar yaşamalarını nasıl sürdüreceklerdir? Sessiz çoğunluğun bir politik sorumluluk duyararak eylem odaklı bir karşı duruş sergilemesi, asgari düzeyde de olsa politik bir güç olmayı gerektirir. Dolayısıyla olup bitene dair doğru bir anlayışa sahip olarak ve birlikte yaşamayı engellemek isteyen totaliter düşünce ve hareketlere göz yummamayı, uzlaşmamayı seçerek mücadele edilmelidir. Totalitarizmin insanın özgürlüğüne dair nasıl bir tehlike arz ettiğinin üzeri örtülmemelidir. Ayrıca totalitarizm bir defa yönetime geçerse, sürekli olarak ihraç ve terör eylemleriyle korku yönetimini ve topyekün tahakkümünü sürdürmeye devam edecektir. Yakın tarih bu kötü örneklerle doludur.

Bu kaygılardan yola çıkan bu yazı, bir nebze olsun söz konusu örtüyü kaldırma, totaliter unsurlara ve tehlikele-

¹ PhD in der Erziehung (Erwachsenen Bildung), (Dr. Yetişkin Eğitimi)

Can Aydın

Amerikan Bağımsızlık Mücadelesi 2

Britanya parlamentosu Kuzey Amerika kolonilerindeki karışıklık ve yaklaşan isyanlardan dolayı Massachusetts kolonisini sorumlu tutmaktaydı. Eğer bu koloniyi diğer kolonilerden ayırtırmayı başarabilirlerse, isyanların durulacağına inanmaktaydılar. Bu doğrultudaki çalışmaları, kolonileri bir kongre düzenlemeye itti. Boston generali Thomas Gage gerilimi azaltmak için kolonilerin barut aldığı barut fabrikasında ne kaldıysa hepsini Boston'a getirme emrini verdi. Fakat barutun taşındığını gören Bostonlular, generalin şehri ve çevresini bombalamak istediğini zannettiler. Karşılığında Boston'daki kral yanlılarının evlerini bastılar ve onları Gage'nin korumasına sığınmak zorunda bıraktılar. Gage yetkilerini bizzat Britanya kralından alsa dahi, gerçek kudretinin askerlerinin yettiği kadar olduğunu anlamıştı. Kolonidekiler sadece ve sadece kendi seçtikleri yerel yönetimleri sayıyorlardı.

Koloni vatandaşlarının düzenli bir ordusu bulunmamaktaydı, bunun yerine yerel milis kuvvetlerle idare etmekteydiler. Fakat düzenli ordu, İngiltere'nin daha deneyimli ve daha yeni silahlarla donanmış askerleriyle savaşmak için gerekliydi. Boston ve çevresindeki milislerden koloniler için bir düzenli ordu kurmaya karar verdiler ve bu ordunun başına da George Washington'u general olarak atadılar. Washington ismini John Adams sunmuş ve bu isim başka bir vatansever olan kuzeni, Samuel Adams tarafından desteklenmiştir. Böylelikle, Amerikan ordusu 1775 yılında kurulmuş oldu. Bu kuruluş, ordunun amacını ve de koloniler bu orduyla ne başarmayı amaçladıklarını da sorguya çıkartmıştır. Bu sorular "Silahlanmanın Nedenleri ve Zorunlulukları Bildirgesi"nde yanıtlanmıştır. Bu bildirge Britanya tarafından kolonilere ekonomik ve siyasi açıdan baskı uygulanıp, ihmal edildiğini gerekçe göstermiştir. Bununla beraber kraliyet, kolonilerin sorunlarına çözüm bulmak için

hiçbir çaba göstermemiş, tam aksine yeni vergiler uygulayıp, asker göndererek sorunu zorla halletmeye çalışmıştır. Fakat en sonunda bildirge, kolonilerin hala Britanya'nın sadık kulları olduğunun altını çizmiştir.

Çiçeği burnunda Amerikan ordusunun vermesi gereken ilk sınavlardan biri Bunker Tepesi Muharebesiydi. Savaş her ne kadar kraliyet ordusunun zaferiyle sonuçlanmış olsa da verdikleri binden fazla zayıat, Amerikan ordusunun kendinden defalarca kat deneyimli bir orduya ve askeri geleneğe kafa koyabileceğini gösterdi. Kendisine olan hoşnutsuzluk gittikçe artan Britanya, farklı yöntemler denemeye başladı. Virginia valisi Lord Dunmore eyaletteki her kölenin, efendisine karşı gelmesini destekledi. Lord Dunmore'nin bu isteği tabi ki insan haklarına olan saygısından kaynaklanmıyordu. Bu açıkça gösteriyor ki insan hakları ve eşitliğinin sorgulanabilirliği siyasi ve askeri kazanç için istismar edilmekteydi.

Robert J. Allison, krallığın kontrolünün 1775 yılının sonuna yaklaşırken giderek azaldığına işaret eder. 1776 yılının başındaysa Thomas Paine Makul Düşünce adında bir broşür yayınladı. Thomas Paine, başından başarısız bir memuriyet ve evlilik geçmiş bir İngiliz'dir. Amerika'ya gelip bir gazete yazmaya başlar. Makul Düşünce Britanya ve Amerikan kolonileri arasındaki kopmanın kaçınılmaz ve gerekli olduğunu iddia eder. Kolonideki vatandaşların Britanya'nın boyunduruğu altında kalmaktan kazanacakları hiçbir şey, kaybedecekse çok şeyleri vardır (Allison 2011: 26). Sadece Britanya'yla değil, Avrupa'daki hiçbir emperyalist gücün boyunduruğu altına girmeyeceklerdir. İspanya, Portekiz ve Fransa gibi ülkeler de krallıkla yönetiliyorlardı. Yeni doğacak vatanın farklı olması gerekiyordu, insanlığın haklarını en tepeye koyan bir ülke. Paine'nin makalesi 1776'da kolonilerin siyasi söyleminde büyük bir değişim başlattı.

Durum giderek kötüye gidiyordu, özellikle Britanya kralı III. George için. Kral'ın Kuzey Amerika'ya gönderecek çok fazla birliği yoktu, Karayipler ve Hindistan'daki kolonileri koruması daha da önemlisi Britanya adasını güvende tutması gerekiyordu. Bu nedenle Rusya'dan asker talep etti, fakat talebi nazik bir şekilde geri çevrildi. III. George aynı zamanda Hannover Prensiydi. Binlerce Alman askerini kuzey Amerika'ya savaşmaya gönderdi. III. George'nin bu umutsuz arayışları, koloni vatandaşlarının bağımsızlık hakkındaki fikirlerini olumlu yönde etkiliyordu. Paine'nin yazdıkları giderek daha olası bir hal alıyordu.

1776'nın başına geldiğimizde Britanya'nın kuzey Amerika'daki kolonileri üzerindeki kontrolü tamamen kaybettiğini görürüz. Halk Britanya'ya bir işgalci olarak yaklaşmaktadır. Yönetim koloni delegelerinin elindeydi. Fakat bu delegeler yetkilerinin sınırları konusunda oldukça dikkatliydi çünkü geçici çözümler olduklarını biliyorlardı. Kolonilerin uzun soluklu bir sisteme ihtiyaçları vardı, özellikle bağımsızlıklarını ilan edip, öyle kalmak istiyorlarsa. Bu belirsizliklerin arasında John Adams'ın karısı Abigail Adams kocasına bir mektup yazdı. Mektupta yeni kurulacak ülkede erkeklerin sınırsız güç sahibi olmaması gerektiği ve kadınların da söz hakkına sahip olması gerektiğini söylüyor, aynı zamanda kadınları baştan savan bir devrime kadınlar olarak razı olmadıklarını yazıyordu. Ne yazık ki John Adams'ın yanıtı ilgisiz ve baştan savmaydı. Buna rağmen, karı-koca arasındaki bu etkileşim Amerikan Devrimi'nin ortaya döküleceği sorulara ışık tutmaktadır. Bağımsızlık temsil edilmeme üzerine meşrulaştırıldığından dolayı, kurucu babaların cinsiyet eşitliğini görmezden gelmeleri tabi ki iki yüzü bir davranış olurdu. Buna rağmen Amerikalı kadınlar seçme ve seçilme hakkını 1920'de alabileceklerdi. Peki köleliğe ne demeli? Ya da Ameri-

kan yerlilerine, kültürel soykırıma uğramış ve topraklarını kaybetmiş bu insanlar adaleti görebilecek miydi? Allison devrimin her ne kadar güç olsa da daha sonradan gelecek sorunlarla kıyaslandığında oldukça kolay kaçtığına işaret eder.

"Amerika Birleşik Devletleri Bağımsızlık Bildirgesi" yazılış amacını belirtmekle başlar. Kuzey Amerika'daki Britanya kolonileri bağımsızlık ilan etmekte ve Britanya'nın boyunduruğu altından çıkmaktadırlar. Girişte şöyle der: "Bütün insanlar eşit yaratılmışlardır. Bütün insanlara

Yaradan tarafından devir ve ferağ edilemeyen bazı haklar bahşolunmuştur. Bu haklar meyanında hayat, hürriyet ve saadetin aranması vardır. Hükümetler, insanlar tarafından bu hakların teminat altına alınması için tesis olunmuştur ve bu hükümetlerin iktidarlarının meşruiyeti idare olunanların rızalarından doğar". Aynı zamanda eğer bir hükümet vatandaşlarına düzgün davranmıyor ve hatta vatandaşlarının haklarına müdahale ediyorsa, o hükümetin devrilmesi vatandaşların en doğal hakkı ve görevidir. William Smith, bağımsızlık bildirgesinin retorikini üç katmanlı bir hiyerarşi olarak analiz eder. Tanrı bu hiyerarşide en tepededir ve mutlak yaratıcıdır. İnsan Tanrı tarafından yaratılmıştır ve rahat yaşamak için hükümetleri yaratmıştır. Eğer hükümetler zalimleşirse bu Tanrı'ya saygısızlıktır çünkü Tanrı yaşamın yaratandır, zalimliği değil. Böylelikle ruhani açıdan devrimin gerekçeleri meşrulaştırılmış olur. Aslına bakılırsa A. B. D. Bağımsızlık Bildirgesi kendini evrensel düzene ve yasaya bağlar. ■

Kaynakça

Allison, R. J. *The American Revolution: A Concise History*. Oxford University Press, 2011. Print.
Smith, William Raymond. "The Rhetoric of the Declaration of Independence". *College English*. vol. 26, no. 4, 1965, pp. 306–309. Print.
Akbaş, Muvaffak. *Amerika Birleşik Devletleri Anayasa Metinleri*

Celil Denktaş

Dünden Bugüne Demokrasi 2

Mesele yine, insan olduğunu kavrayabilme durumuyla ilgilidir. Aslında eşitlik kaygısının başlangıcında da bu yatar. Yerleşik düzen, örgütlü üretim insanın kendi bireysel gereksinimlerini bir tür teminat altına alma kaygısından başka bir şey değildir. Elbette toplumsal örgütlenme sürecinin giderek sınıfsal saflaşmaya doğru evrilmesi, daha doğrusu teminat kaygısının çıkar önceliğine son derece gerçekçi bir zemin oluşturması insan gibi yaşamını sürdürme talebini meşrulaştırmaktı. Bozkırlarda doğal özgürlüğünün tadını alabildiğine çıkarmaya doyamayan insanın toplu olarak geleceği güvenli hale getiren iş bölümü, uzmanlaşma, sermaye birikimi, mülkiyet paylaşımı vs. gibi üretimin yeniden örgütlenmeye zorlanmasıyla birlikte yaşamaya başladığı “diğerleri”yle eşit olma sınırlanmasının onda nasıl bir panik yarattığını anlamak gerek. Ve mitoloji, din, hukuk ve tabii felsefe insanlığın başına çöken bu felaketin sürdürülebilir olmasını sağlamak görevini üstleneceklerdir.

Demokrasi artık insanlığın doğuştan sahip olması gereken fırsat eşitliğinden değil de şu veya bu şekilde edinilen ve devralınan mülkiyetin bir hak, sanki doğal bir hak olarak savunulması işlevini kendisine mesele edinecektir artık. Demokrat dediğin bireysel ve tabii zümresel olarak toplum ortalamaasının üzerinde, hatta çok çok üzerinde ve “degersiz” maddi zenginliğin değil de, o anda verili bir durumda, eşit olup olunmamasını tartışan kişidir artık. Ki bu mantık ta bugünlere bile, “insanın karakteri budur, ezen ezilen hep vardır ne yapılsa değiştirilemez”e kadar gelecektir. Tabii arada çıkan aykırı seslerin, yani asıl eşitliğin, demokrasinin insanın dünyaya gözlerini açtığı andaki tam fırsat eşitliği olduğu ve toplu yaşam düzeninin bu esas üzerinde kurulması ve öylece korunması gerektiği, aksi takdirde insanlığın kendi sonunu getireceğini vurgulayan teşhisi de, “değiştirilemez”e rağmen büyüyerek geldi bugünlere; henüz oldukça azınlıkta kalmış görünse de.

İşte, tiranların ve diktatörlerin yeniden hortlaması bu yerleşik, “kader” gibi gösterilen sınıf ayırımına insanlık tarihinde ikinci kez darbe vurulma anıdır. An, elbette “an” değil. Tarih “anlar”ı yüz yıla, iki yüz yıla, daha da fazlasına yayabiliyor. Toplumsal değişim demek milyonların kafa yapılarının, düşünme tarzlarının, yaşam alışkanlıklarının az çok ortak sayılabilecek bir yöne doğru evrilmesi demek. Ve her zaman da istenildiği doğrultuda gitmiyor çünkü hem işler insanın iradesi dışında kendi nesnel akışında gitmiyor, gitmez de, hem de eski düzende mutluluğun ve zenginliğin tadını almış olanlar değişim tehlikesini farkettiler anda bu değişim eğiliminin önünü kesmek için servetlerini rahatça ortaya koyabiliyorlar; düzeni yeniden kendi bildikleri rayına oturtuklarında servetlerini de yeniden yükselebileceklerinin, hatta dava yolunda telef olan kimi sınıfaşlarının mülklerine de konarak bunu birkaç kat fazla

artırabileceklerini bilerek. İşte bunların eline geçen demokrasi böyle bir şey; kaybetmek ve kazanmak! Fırsat eşitliği birinin diğerinin gözlerini oyma fırsatını yakalamasıyla ilgili.

Tiranlar ve diktatörler bu “değişmezlik”i bozduklarından tiran ve diktatör diye tarihe geçirildiler. Önce köleci düzeni, sonra feodalizmi ve en sonunda da ücretli emeğin sömürsünü, ya da kısaca, sömürüyü tepeden tırnağa sarsıp tarihin seyrini değiştirdikleri için. İlk tiran ve diktatörlere bir önceki yazımızda değinilmişti. Şimdi, 18. yüzyılın sonu ve bir önceki yüzyılın ortalarına bakalım: Sonraki de Jakobenler (Société des amis de la Constitution - Anayasa Dostları Derneği), öncekinde Düzleyiciler (Levellers) ve Kazıcılar (Diggers)! Önceki, toplumsal muhalefeti belirli bir örgütlü güç düzeyine getirmeyi başaramadan kendi kellerini de teslim edecekleri bir generalin marifetiyle ordunun kontrolü ele almasına teslim oluyorlar ve bu sayede de gelecek yüzyıllardaki kalkışmalara oldukça önemli bir ders bırakıyorlar. Sonraki de örgütlü sivil halk direnişini kısa bir süre için de olsa her şeyin önüne koyan bir önderliği yeşerterek yine, sonrası için önceki dersi tamamlıyorlar. Tarihin bu çok özel döneminde ortaya çıkartılan Robespierre, her ne denli Rousseau ve önceli “erdemciler”den devraldığı, Lykurgoslu Sparta hayalini kendi devrimleri için epeyce abartarak yüksek tutmuş olsa da insanlık açısından gerçek bir kazanımdır. Yani, Nabis’in Sparta’yı, hatta tüm polisleri, baştan ayağa sarsan radikal reformlarının tiranlık olarak damgalanmasından iki bin yıl sonra, içtenlikle sürdürdüğü halktan yana tavrı sayesinde kendiliğinden oluşan sınıf bilinciyle ve olanca dürüstlüğüyle yüklendiği politik görevi, ellerinde yeşeren üçüncü zümre meclisindeki, “Cromwell özentisi!” sataşmalarına pabuç bırakmayarak ve yolunun giyotinini gözlediğini de bilerek yerine getirdi.

Polislerde ufak tefek takas, alış ve riş derken polisler arası ticareti keşfettiler. Sonra, deniz aşırı koloni oluşumlarına ön ayak oldular. Deniz aşırı ticaret aynı zamanda da, deniz aşırı savaşları, egemenlikleri getirdi. Sürekli zenginleştirdiler ve ait oldukları polislerin, kentlerin yönetiminde önce ağırlıklarını hissettirdiler, giderek kentleri yönetmeye başladılar. Aslında yöneten çoktan kişiselikten çıkıp sınıfsallaşmaya başlamıştı ve bu eli sermaye tutan, yüzyıllar içerisinde mali sermayenin kontrolünü tümüyle ele alan sınıf soylularla, kralla, imparatorla, orduyla toplumsal yapı içerisinde neredeyse “denklik” seviyesine geldi. Adına, burjuvazi den-di; öncelikle bourglarda hükümleri geçtiğinden. Ki, 16. yüzyıl Britanyası’nda 800 civarında pazar kenti olduğu dikkate alınırsa. Ama önlerini açacak asıl kazanım, siyasi erke tam olarak hakim olunabilmesiydi.

“Kaypak” sıfatı burjuvaziye ta başından yapışmıştır ve tarih sahnesinden silinene kadar da yakasını bırakması pek mümkün görünmemektedir. Öyle ya, daha en başında ta aydınlanma ış-

ğının ilk parıltılarının dünyaya yenden umut vermeye başladığı, Dante’nin, Boccaccio’nun, Chaucer’in, Da Vinci’nin, Machiavelli’nin, Kopernik’in, Luther’in, Cervantes’in, Bodin’in, Montaigne’nin, Bruno’nun, Bacon’ın, Şekspir’in, Galileo’nun, Campanella’nın farklı alanlarda yol göstermeyi üstlendikleri, sonra da, Hobbes’la, Descartes’la, Milton’la, Spinoza’yla, Locke’la ekonomik sarsıntıların ateşlediği devrimci politik örgütlenmeyi “kader”in önüne koyan felsefi adımın atılarak, Fransa’da, Montesquieu, Voltaire, Rousseau ve Diderot’yla sonuca yönelen zenginliğin herkese ulaşabilmesi öngörüsünü bir silah olarak ele aldıklarında, kralın ordusu ve aristokrasi karşısında hâlâ güçsüz olduklarını bildiklerinden yanlarına alacakları, işleri bittiğinde de buruşturup atacakları gerçek bir sınıf gücü, emeğin gücüne şimdiler. Baş tacı ettikleri önderlerinin halk arasındaki ününü kullanarak demokrasiyi yeni baştan, ama bu kez esaslı bir eşitliğin ışığında kurma sözü verdiler. Çünkü o pek bir göklere çıkardıkları “erdem”, yani ekonomiden ve mülkiyetten bağımsız olarak, bunu buyurmaktaydı. Ve bu sözü tutmadılar!

Anadolu coğrafyasında, özellikle de Batı bölgelerinde adım başı karşımıza çıkan polis kalıntılarından, Bouleuterionlara yabancı değiliz. Bouleuterion (βουλευτήριον), çok açık bir şekilde kralların gücüne ayar veren, Apella’nın (Ἀπella) ve genelde oligarşinin erkini yasalaştıran ve yürüten, Gerousia’nın (Γερουσία) devamıdır ve gücünü sayıları 41 bine ulaşmış olan isyancı-komünden alan, 1792 konvansiyonuyla (Convention Nationale) karşılaştırılabilir. Elbette bu kendi gününe göre demokratik temsil yapılanmalarının belirli, özgün süreçlere yayıldıkları göz önüne alınarak. Dolayısıyla karşılaştırma yapılırken, Sparta’nın yasama hayatına bir tür yaşlılar meclisi olarak girerek, “yetkili kurul”a dönüşen Gerousia’nın ve halkın meclisi olarak bilinen “yetkisiz” Apella’nın, Sparta ve tüm Yunan yarımadasının Roma tarafından işgaline kadar geçirdikleri yaklaşık 500 yıllık süreçle, Cromwell’in parlamentinden, Robespierre’nin konvansiyonuna kadar geçen yaklaşık 150 yıllık süreci kendi için de ayrı ele almak ve irdelemek şarttır.

Bozkırlarda - yerleşik düzen öncesi - alabildiğine yaşadıkları doğal özgürlük halinden soyunu tok tutarak sürdürebilme olanağını güvence altına almak uğruna feragat edebilen insanlık, Kutadgu Bilig’e bakılırsa, M.S. 1100’lerin arifesinde bile hâlâ toplumsal ilişkiler içerisinde doğanın ağızda tad olarak bıraktığı mutlak eşitliği, demokrasiyi yerleştirme umudunu canlı tutmaktaydı. Ki, “Özing asğı bolma budun asğı bol / Budun asğı içre özing asğı bol”, bu umudun ancak birlikte var olabilmek bilincinin egemenliğini sağlayarak gerçek olabileceğini haber veriyordu. Dolayısıyla, ücretli emeğin tarımı da kapsayarak yaygınlaşması, giderek üretimde başat bir konuma gelmesi, eğitim ve kültürün artık geniş halk yığınlarına ulaşabilir olması ve dolayısıyla proleter bilincin kendisine yaygınlaşabilir

bir alan yaratması farklı bir siyasi seçeneğin de ortaya çıkışı demektir. Bu durumun kendi egemenliğine doğru atılacak tarihsel bir fırsat olduğunu fark etti burjuvazi. Binlerce yıllık ticari deneyim, farklı kültürlerle alış veriş, insan idaresi ayrı bir sermaye birikimi sayılmalı. Ve tabii ücretli emeğin uyanışı, kendini bir güç odağı olarak hissetmeye başlaması, siyasi iradeyi ele almak için kendiliğinden örgütlenmeyi doğurmayay yeterli olamıyor. İşte bu ideolojik eksikliği, kendisi de -sonuçta- emek odaklı bir maddi varlık üretme çabasının içerisinde olduğundan burjuvazi, kültürel üstünlüğünü devreye sokarak emekçi halk çoğunluğunu kendi devriminin güç odağı, “zor” kullanımının dayanağı yapmaya ikna edebilmiş, aydınlanmayı da siyasal vaatleriyle yanına alarak 16. yüzyıldan itibaren patlayan kitle kalkışmalarını kendi devrimine çevirebilmiştir. Sonuçta ardına topladığı halk ittifağının gözünde burjuva da, “kendi çıkarını toplum çıkarı içerisinde arayan” bir insandı.

Burjuvazinin aslında ta başından, geniş bir yelpaze olduğunu unutmamak gerekir. Ki “küçüğü” uzunca bir süre, hem Düzleyiciler ve Kazıcıların, hem de Jakobenlerin gerçek demokrasinin kurulmasını doğrudan mülkiyet ilişkilerine bağladıklarını bilmesine rağmen, demokratik eşitliğin ancak özgürlüklerin alabildiğine kullanılabilirdiği ama varlık eşitsizliğinin de bununla birlikte var olabileceği, siyasal temsilde parti rekabetinin bir demokrasi güvencesi olarak sürdürülme gereğine inancından da kopmayarak kendisini emeğin saflarında gördü. İngiliz ve Fransız devrimlerini bu şekilde özetlemek abartı olmaz. Halk hareketlerinin 18. yüzyılın sonlarına kadar doğrudan burjuva ideologlarının, filozoflarının, partilerinin etki alanı içerisinde kaldıkları tarihsel bir gerçek. Elbette eğitim, kültür olanaklarına erişimdeki keskin eşitsizliği göz önünde tutmak kaydıyla.

“Haklar, savunulabildikleri sürece vardır” sloganı burjuvazinin iktidara en azından ortak olma hırsını dile getirmekle birlikte proleteryanın da kendi haklarını ortaya koyup bunların gerçekleşmesi için mücadele etmeleri gereğini kavraması açısından yol göstericidir. Burjuvazinin ön ayak olduğu ama aslında emekçi halk kesimlerinin zor kullanımına dayanan devrimler toplumcu demokrasinin kendiliğinden, bir lütuf olarak ortaya çıkamayacağını, bunun için hem mülkiyet ilişkilerinde, hem de üretim ilişkilerinde köklü bir değişim için mücadele verilmesi gereğini insanlığa öğretti.

Fransız Devrimi sonrası, insanlığın gerçek eşitliği formüle etme aşamasıdır ve artık uzun süre beklemesi de gerekemeyecektir. Sermayenin şifrelerinin çözülmesi an meselesidir; ki, gerçek demokrasinin emeği varlığa çeviren, bu varlığı da ortaklaşmacı bir yaşamın yaratılmasında kullanacak sınıfın eliyle ancak kurulabileceği, işte bu çabanın ürünü olarak ortaya çıkacaktır.

Dünya Genelinden Öğrencilerin Eğitim Haklarıyla İlgili Görüşleri

Mikael Menezes - Brezilya | **Hande Soran** - Kanada | **Aysel Turaçlı & Omar Irani** - İngiltere
Ayban Dilsaz Ulsan - Almanya | **Abhinav Raja & Shivani Sundara Babu** - Hindistan

Yaşadıkları ülkedeki eğitim koşullarını tartışmak üzere öğrencilerle yapılan bir telekonferans serisinin bu ilk yazısı „**Eğitim Hakkının Genişletilmesi**” projesi kapsamında devam ettirilecektir.

PoliTeknik'in "Eğitim Haklarının Genişletilmesi" Projesi 13 Ekim 2019 tarihinde dünyanın farklı ülkelerinde bulunan gönüllü öğrencilerle bir konferans organize etti. Görüşmeler sırasında ilgili ülkelerdeki katılımcılar, bir insan hakkı olarak eğitim ile ilgili görüş açılarını ve deneyimlerini paylaştılar. İlgili ülkelerdeki eğitim sistemlerinin güncel durumunu tartıştığımız konferans oldukça bilgilendirici ve üreticiydi. Skype üzerinden gerçekleştirilen konferans üç temel soru üzerine odaklandı; eğitimin kalitesi, eğitime erişim ve eğitim sistemini geliştirmenin yolları. Kanada, Brezilya, İngiltere, Hindistan ve Almanya'dan, yaşları 12 ila 16 arasında değişen öğrenciler, kendi ülkelerindeki eğitimin olumlu ve olumsuz yönlerini paylaşmanın yanı sıra eğitim kalitesinin iyileştirilmesi için neler yapılabileceğine dair önerilerini de sundu. Bunun yanı sıra, öğrenciler, yine kendi ülkelerinde eğitime erişimi sınırlandırabilecek olan mekanizmaları tanımladı.

Öğrencilerin kendi deneyimlerini paylaşmasının, eğitim hakkında algıların gelişmesi için önemli olduğuna inanıyoruz. Farklı milletlerin eğitim gerçekliğiyle bağlantılı olmak, farklı düşüncelerin önünü açmanın yanı sıra katılımcıların kendi eğitim sistemlerini geliştirmek için neler yapılabileceği hakkında, deneyim ve görüşlerini paylaşarak yeni fikirler edinmesini sağlamaktadır. Bu sürece dahil olan bütün öğrencilere teşekkür ederiz ve eğitim hakkındaki küresel tartışmanın devam etmesini umarız!

Dünya genelinden Öğrenci Mektupları

Hande Soran

Sahip olduğunuz eğitim sisteminin kalitesini nasıl değerlendiriyorsun? Gözlemlediğiniz artıları ve eksileri nelerdir?

- Kalite bakımından, Kanada oldukça gelişmiş bir eğitim sistemine sahiptir.

- Kanada'da ders çalışmanız, öğrenmeniz veya kafanızı sürekli kitapların üzerinde tutmanız için sizi zorlamazlar, kişisel olarak gelişmenize ve öğrenmenize izin verirler.

Bu durumun, eğitim kalitesini geliştirmeye yardımcı olduğunu düşünüyorum.

Kanada'da 4 farklı eğitim tipi mevcuttur Kamusal: Ücretsiz eğitim Fransızca eğitim: Ücretsiz eğitim. Bu sayede öğrencilere Fransızca öğretilir ve Kanada'nın iki resmi dilinin sunulduğu imkanları elde etmesi sağlanır.

Özel: Okulun kendi müfredatına uygun olarak verilen ücretli eğitim

Katolik: Dinsel etkiler içeren kamusal eğitim Kamusal ve özel eğitimleri arasındaki farklar detaylı olarak incelendiğinde, özel eğitimin daha zengin programlara sahip olduğunu söyleyebiliriz.

Kamusal Eğitim:

Artıları: Okul dışı faaliyetlere daha fazla ağırlık vermek isteyen öğrenciler, derslerin erken saatlerde bitmesi sayesinde bu isteklerini gerçekleştirme özgürlüğüne sahip olurlar.

Vatandaşlar için ücretsizdir. Bu, öğrencilerin adil bir eğitime ek olarak geniş bir sosyal hayata sahip olmalarına yardımcı olmaktadır.

Eksileri: Okullarda çok fazla müfredat dışı aktivite bulunmuyor, buna bağlı olarak, aileler çocuklarıyla ilgilenmediğinde ve onları müfredat dışı etkinliklere göndermediğinde çocukların herhangi bir müfredat dışı eğitim almaması mümkün olabiliyor.

Eğitim sınırlıdır ve bütün öğrencilerin aynı şekilde öğrenim görmek istediğini kabul eder.

Katolik eğitim:

Artıları: Öğrenciler kendi akademik eğitimlerini aırlar ve bunun yanı sıra dini gündelik hayatlarına dahil ederler. Ücretsizdir

Başka yerlerden, örneğin bir kiliseden, tanıdığımız bir topluluk mevcuttur.

Eksileri: okulda sınırlı sayıda müfredat dışı aktivite bulunur

Öğrenme güçlüğü olan insanların da dahil olduğu daha geniş sınıflar, öğrenme sürecini zorlaştırır.

Fransızca Eğitim:

Artıları: Öğrenciler, hali hazırda çift dilli değilse, çift dil öğrenme şansına sahiptir. İkinci bir dil konuşmak beynin başka bir şekilde geliştirilemeyecek olan bir bölümünü geliştirir.

Ücretsizdir

Okul dışı faaliyetlere daha fazla ağırlık vermek isteyen öğrenciler, derslerin erken saatlerde bitmesi sayesinde bu isteklerini gerçekleştirme özgürlüğüne sahip olurlar Eksileri: Fransızca eğitime erken yaşlarda kayıt olmak gerekiyor, daha ileri yaşlarda olan bir öğrenci Fransızca öğrenmek istemediğinde motivasyonu daha düşük olabiliyor.

Okullarda çok fazla müfredat dışı aktivite bulunmuyor, buna bağlı olarak, aileler çocuklarıyla ilgilenmediğinde ve onları müfredat dışı etkinliklere göndermediğinde çocukların herhangi bir müfredat dışı eğitim almaması mümkün olabiliyor.

Özel Eğitim:

Artıları: Okul içinde müfredat dışı faaliyetler mevcuttur bu sayede öğrenciler bir taraftan öğrenmeye devam ederken diğer taraftan tutkularının peşinden gidebilir.

Kamu okullarından farklı bir müfredata sahiptir (benim okulum iki yıl daha fazla İngilizce ve matematik öğretir, bir STEM programı uyguluyor. 1 yıl daha fazla Fransızca ve Bilim dersleri alırız)

Genellikle proje temelli eğitim yapılır. Öğrencilerin daha kapalı ve kişisel bir ortamda öğrenim görmesini sağlamak için küçük sınıflar vardır.

Eksileri: Amaç: Öğrencinin, kendi eğitimine dair görüş açısını paylaşması, kendi eğitimini değerlendirmesi, okul dışı faaliyetlere daha az sayıda öğrencinin katılımı

Oldukça pahalıdır

Amaç: Öğrencinin, kendi eğitimine dair görüş açısını paylaşması, kendi eğitimini değerlendirmesi.

Ülkende/bölgede herkesin eğitime iyi bir erişim sağlayabildiğini düşünüyor musun? Neden?

Kanada'da kaliteli eğitimin her seviye için erişilebilir olduğunu düşünüyorum. Kanada'da 3 bölge ve 8 eyalet bulunur. Her eyalet veya bölge kendi eğitim sisteminden sorumludur.

Bunlardaki eğitimler, küçük farklılıklara sahip olmakla birlikte, genelde aynıdır. Ben sadece Ontario eyaleti adına konuşabilirim ama birçok bölge ve eyalette benzer sistemlerin uygulandığını biliyorum. Her çocuk ücretsiz eğitime erişebilmektedir.

Bir çocuğun iyi bir eğitim almasının tek sebebi, bunu istememesi olabilir. Eğitim görmek istediğinde olan bir çocuk için, Kanada kamu sistemi ücretsiz olanaklar sunmaktadır. Bu nedenle, çocuğun aile veya onu iyi tanıyan öğretmenler tarafından iyi yönlendirilmesi gerekmektedir.

Ancak kamu sistemi, size çok iyi fırsatlar, örneğin gelişmiş bir müfredat sunmayacaktır. Sistem tek yönlü bir öğrenmeye dayanır, farklı bir öğrenme yöntemine ihtiyaç duyan çocuk kamusal eğitimde kendini geliştiremeyebilir Bölgede bulunan herkesin eğitime eşit erişimi vardır.

Bu erişim eşitliği devlet okulları aracılığıyla sağlanır. Çocuk yüksek öğrenim almak istediğinde, ilkokuldan liseye kadar ihtiyaç duyacağı bütün eğitim fırsatı bir devlet okulu tarafından kendine sunulur.

Bölgedeki herkesin eğitime iyi bir şekilde eriştiğini düşünmemin sebebi, Kanada devletinin bu konuda çalışmış olmasına ve bunu sağlamış olmasına dayanmaktadır.

Amaç: kendi ülkesinde, bölgesinde veya topluluğunda mevcut olan eğitim hakkında öğrencinin vizyonunu paylaşmak. Burada bazı farklı sosyal bağlamlar ortaya çıkacaktır.

Sizce ülkenizdeki eğitimi ve eğitime erişimi iyileştirmek için ne yapılabilir? Bunu kimin yapması gerekir?

Kanada eğitim sistemi neredeyse mükemmeldir. Sistemdeki tek kusur, öğretmenlerin bu sistemden yeteri kadar keyif almasıdır. Öğretmenlere daha iyi ödeme yapılması durumunda onların da motivasyonu artacaktır. Bunu sağlamak için eğitim sistemine daha fazla bütçe aktarılması gerekir. Birçok öğretmen devlet okullarında öğretmenlik yapmayı tercih ediyor çünkü devletten emekli oluyor ve emekli aylıklarını devlet memuru düzeyinde alıyorlar. Bu kolay değildir. Özel eğitim sistemde öğretmenlerin sözleşmeleri yıllık olarak yenileniyor, bir sonraki yıl işlerine devam edebilir

edemeyecekleri konusundaki belirsizlik stres düzeylerini etkileyebiliyor. Bazı durumlarda, eğitim sistemine getirilen yeni uygulamalar nedeniyle öğretmenler işlerini kaybedebiliyorlar.

Amaç: eğitim hakkının öğrencilerin görüşleri uyarınca genişletilmesi için takip edilebilecek yolların paylaşılması.

Sonuç olarak, bu görüşmelerin amacı, öğrencilerin kendi ülkelerindeki mevcut olan eğitim sistemleri hakkında bilgi paylaşımı yapmasını ve dünyadaki farklı eğitim gerçekleri hakkında daha iyi bir algıya sahip olmasını sağlamaktır.

Ayban Dilsaz Ulusan

Alman Eğitim Sisteminin Kısa Bir Özeti

Bilindiği gibi Almanya 16 eyaletli federal bir devlettir, bunlara "Bundesländer" adı verilir. Her bir "Bundesländer" kendi eğitim sisteminden sorumludur. Köln, kısaca NRW olarak yazılan, Kuzey Ren-Vestfalya Federal Eyaletine bağlıdır. Kuzey Ren-Vestfalya'da eğitim sistemi kademelere ayrılmıştır İlköğretim: Anaokulları, ilkokullar ve ortaokulları kapsar. Orta öğretim 4 farklı Okul seviyesine ek olarak engelliler için ayrı bir seviye e içermektedir. İlkokul eğitiminden 4 yıl sonra, çok iyi bir öğrenciyse, temel olarak sizi üniversite eğitime hazırlanmayı amaçlayan ve „Gymnasium“ adı verilen üst seviye bir okula gidebilirsiniz. Gesamtschule olarak adlandırılan okullar da mevcuttur. Bu okullar her türlü öğrenciye sahiptir ve yeterince iyi performans gösterirseniz, ortaokuldan sonra bu okullarda lise seviyesini tamamladıktan sonra bir üniversiteye devam edebilirsiniz. Üçüncü seçenek Realschule ve Hauptschule'dir. Bunlar, üniversite eğitimi almayı amaçlamayan çocuklar içindir. 5 yıl boyunca devam eder. Bunun ardından, örneğin bir zanaat öğrenmek için bir ön eğitim alabilirsiniz.

Bunun yanı sıra, Montessori veya Steiner gibi özel pedagojik programlara sahip olan okullar da mevcuttur. Bu okullar, özel okullara benzer. Ben, temel olarak müzik, tiyatro, resim vb. sanat konularına odaklanan bir liseye devam ediyorum.

Alman eğitim sisteminin artılarını anlatmaya başlayayım:

Neredeyse ücretsizdir, sadece özel okulda ücret ödemek zorundasınız. Genellikle, örneğin PE ve Tarih gibi dersler bakımından donanım- lı öğretmenleriniz vardır.

Kapsamlı ve çok yönlü bir eğitim alırsınız tüm okulların bitirilmesi için aynı merkezi sınavı girmek gerekiyor. Bu sayede herkes için eşit koşullar mevcut olur

İş hayatına daha iyi hazırlanabilmeniz için birden fazla staj sunulur. Kamusal eğitim dışında eğitim alma seçeneğiniz de mevcuttur. Buna ek olarak, düşük bir bütçeyle katılabileceğiniz birçok spor vb kulüpler mevcuttur.

Bana göre eksileri şunlardır:

Çok fazla dersiniz ve öğrenmeniz gereken bir müfredat vardır, çok fazla ev ödevi verilir ve bütün bu süreçleri ebeveynlerinizle birlikte yönetmelisiniz. Buna bağlı olarak, ebeveynleriniz eğitimsiz kişilerse sınavda iyi performans gösterme şansınız düşüktür: bu eşit şans anlayışına terstir.

Ayrıca başarılı öğrencilerin erkenden farklı seviyelerde sınıflara bölünmesi de eşitsizliği arttırmaktadır. Bir diğer önemli konu, serbest zamanın çok az olmasıdır. Gerçekten zor bir süreç, haftada 32-35 saat okula gidiyorsunuz ve ödevleri hazırlanmak için 2-4 saat zaman harcıyorsunuz. Öğretmenlerden gelen destek büyük öneme sahiptir. Öğretmenler genellikle çok fazla çalışır.

Okulların geneline, öğretmenler en yeni araçları ve ekipmanları kullanma konusunda bilgili değildir.

Bu eğitimi bitirmek için 13 okula gittikten sonra, bunun üzerine üniversite eğitimi alırsınız. Bir diğer önemli nokta, Almanya'da okul üniformasının olmamasıdır, bu nedenle birçok mobbing vakası yaşanabiliyor.

Müfredat; düşünme, kültür ve tarih gibi Avrupa temalarına odaklanmaktadır. Dünyanın diğer bölgelerindeki kültürlere odaklanma noktasında ilkel bir müfredat mevcuttur. Almanya'da yaklaşık 5 milyon Türk, 2 milyon Rus ve bir milyon Polonyalı yaşamaktadır, bu kadar yüksek nüfusa sahip olmasına rağmen Lehçe, Rusça, Türkçe, Arapça veya Çince gibi diller Almanya'da yaygın değildir.

Alman eğitim sisteminin artıları ve eksileri temel olarak bunlardır.

Bütün Brezilya vatandaşlarının eğitime erişimi olduğunu düşünmüyorum, özellikle eğitime yeteri kadar finansman ayıramayan ailelerin öğrencileri, devlet okullarında bile zorlanmakta, okulda olmak yerine sokaklarda çalışmakta veya yemek dilenmektedir.

Eğitime erişimi iyileştirmek ve eğitim kalitesini artırmak için Devletin daha fazla finansal yatırım yapması ve eğitim almaya maddi gücü bulunmayan öğrencileri desteklemesi gerekmektedir.

Mikael Menezes da Rocha Barreto (13 anos)

Omar Irani

Eğitimim

1. Sahip olduğunuz eğitim sisteminin kalitesini nasıl değerlendiriyorsun?

Ben, almakta olduğum eğitimin genel kalitesinin yüksek olduğuna inanıyorum zira çalışmakta olduğum alanların tamamında yüksek seviyelerde eğitim alabiliyorum.

Gözlemlediğiniz artıları ve eksileri nelerdir?

Artıları:

* Öğretmenlerin öğrettikleri konular hakkında donanımlıdır ve konularının oldukça anlaşılır bir şekilde açıklayabilmektedir,

* Uzmanlık konularının çoğunluğu isteğe bağlıdır, birçok farklı başlık sayesinde geniş bir bilgi edinimi sağlar.

* Okul, kulüpler ve diğer aktiviteler sunmaktadır.

* Kişisel gelişim ve şekillenme dönemleri hakkında özel ipuçları vb. verilmektedir

* Sık yapılan testler, gelecekteki potansiyel işler için gerekli olabilecek niteliklerin oluşmasını sağlar.

* Farklı din ve inançlara sahip öğrenci ve öğretmenler için gerekli imkanların sağlanması sayesinde, öğrenci ve öğretmenlerin kültürel çeşitliliğe saygı duyması sağlanır.

* Okul, öğrencilerin başarılı olma yolunda ilerleme hızlarını kendileri belirlemesini sağlar.

* Organizasyon ve çalışma kolaylığı sağlamak amacıyla ders ve alıştırmalar kitaplarının yanı sıra bilgisayarlar, yazıcılar ve daha fazlası sunulur.

* Öğretmenler öğle saatlerinde tekrar/etüt dersleri verir.

* Öğretmenler, okulda öğrenilen konu hakkında gerekli çalışmanın yapılması ve öğrencilerin takibinin sağlanması için her gün ödev verir.

Eksileri:

* Öğretilen konuların derinlemesine analizi yapılmaz, sadece sınavları geçmek için bilmeniz gerekenler öğretilir.

* Yazılı veya sözlü geri bildirim bütün öğretmenler tarafından sağlanamaz.

* GCSE notları A* G'den 9-1'e değiştirildi ve bu değişim kafa karıştırıcı oldu.

* 7. ve 8. yılda üç dil (seçenekler: Almanca, İspanyolca, Latince ve Fransızca) öğretilir (farklı dönemlerde), bu durum da bu dillerden herhangi birinin derinlemesine öğrenilmesini engeller.

* Ders seçenekleri sınırlıdır ve tüm okullar aynı dersleri vermez. Örneğin, bazı okullar GCSE

düzeyinde Psikoloji, Drama, Politika veya İşletme dersleri sunarken, diğer okullar bunu sunmayabilir.

* Bazı dersler zorunludur, bu yüzden bunları çalışmaktan başka seçeneğiniz yoktur.

* Vergiler, ipotek, bankacılık, yatırım, genel finansman gibi bazı önemli konular bize öğretilmez.

* Eğitim ortamını bozan ve engelleyen çocuklar için daha katı bir okul politikası bulunmalıdır.

2. Ülkende/bölgede herkesin eğitime iyi bir erişim sağlayabildiğini düşünüyor musun? Neden?

Ülkemdeki herkesin eğitime erişimi olduğuna inanıyorum ama bu erişimin kesinlikle "iyi" bir okulda olacağına garantisi bulunmuyor. Örneğin, Britanya'da bulunan binlerce özel öğretmen, 10 yaşındaki çocukların 11+ sınavını geçmesini ve bir Dilbilgisi Okulunu kazanmasını veya/alternatif olarak bir Özel Okul sınavına girmesini sağlamak için çalışmaktadır. Bu durumu biliyorum zira yakın bir arkadaşım matematik dersi veriyor. Bu oldukça zorlu bir süreç oluşturmakta, sadece bu önemli sınavları geçmeye odaklanan birçok entelektüel gencin bu rekabet deneyimi içinde ezilmesine ve „iyi“ veya „üstün“ eğitim fırsatını kaçırmasına neden olmaktadır. Bu çocukların istemedikleri (diğer okullara nazaran daha az verimliliğe sahip olan) bir okulda aldıkları eğitimin daha az kaliteli olduğunu düşünmüyorum, burada öğrencilerin gelişimini etkileyenin eğitim kalitesinden ziyade bu eğitimin sunulduğu ortam olduğuna inanıyorum. Örneğin sınıf arkadaşlarının yaramazlık yaptığı ve dersi engellediği bir ortamda bulunan çocuklar, daha düşük öğrenme olanağına sahip olmakta zira öğretmen ders anlatmaya ayırması gereken zamanı bu çocukları kontrol etmeye ayırmaktadır. Bu duruma ek olarak, sınıftaki öğrenci sayısının fazla olması öğrenim sürecinin aksamasına ve daha düşük kalitede ilerlemesine neden olmaktadır.

3. Sizce ülkenizdeki eğitimi ve eğitime erişimi iyileştirmek için ne yapılabilir?

Daha fazla öğretmen istihdam etmek, ekstra sınıflar ve tesisler oluşturmak için okullara devletten daha fazla bütçe ayrılmalıdır. Böylelikle bireylerin süreç içerisinde ezilmemesi ve öğrenci gruplarının kendi tercih ettikleri ortamda çalışması sağlanmaktadır. Ayrıca, sınıf büyüklüğü ve erişilebilirlik sorunları da bu şekilde çözülecektir.

Bunu kimin yapması gerekir?

Ayrıca GCSE tercihlerinin çocuğun hayatının çok erken bir döneminde yapıldığına inanıyorum, zira bu tercih öğrencinin hayatını değiştirmekte ve geleceğini etkilemektedir. Bunun yerine, öğrencilerin ders seçeneklerini incelemek ve kendi tercih ve yeteneklerini daha iyi anlamak için bir yıl süreye sahip olması gerektiğini düşünüyorum, bunun ardından GCSE çalışmaları 3 yıl boyunca (öğrencilerin her bir dersin detaylarını öğrenmeleri için) gerçekleştirilmeli ve her yılın sonunda bir sınav yapılmalıdır.

Bütün bunlar devletin eğitim bakanlığı tarafından yapılabilir.

Aysel Turaçlı

İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinin 26. maddesinin en temel ve bana göre en önemli noktaları... (Sadece en önemli noktalardan bahsedin!!!)

1. Herkesin eğitim hakkı vardır. Eğitim, en azından ilköğretim ve temel eğitim aşamalarında, ücretsiz olmalıdır. İlköğretim zorunludur. Teknik ve mesleki eğitim olanakları sunulmalı ve yüksek eğitime erişim herkes için eşit koşullarda sağlanmalıdır.

2. Eğitim, kişiliğin tamamen geliştirilebilmesine yönelik olmalıdır ve insan haklarına ve temel özgürlüklere saygılı olmalıdır. Bütün milletler, ırklar veya dini gruplar arasında anlayış, toleransı ve dostluğu geliştirmeli ve barışın korunması için düzenlenen Birleşmiş Milletler faaliyetlerini güçlendirmelidir.

3. Aileler, çocuklarına verilecek eğitimin türünü seçme hakkına sahip olmalıdır.

1. Sahip olduğunuz eğitim sisteminin kalitesini nasıl değerlendiriyorsun? Gözlemlediğiniz artıları ve eksileri nelerdir?

İngiltere'de, bir gramer okulu (tercihli okul türü) öğrencisi ve aynı zamanda birkaç ay içerisinde GCSE sınavına girecek bir birey olarak, eğitimin, birçok insanın bekleyeceği gibi mükemmel veya harika bir durumda olmadığını söyleyebilirim. Dolayısıyla, gidilen okulun bilinirliğinin veya türünün sunulan eğitimin kalitesini belirlemediğini ve birçok okulun benzer durumda olduğunu söylemek mümkündür. Doğrusunu söylemek gerekirse, evet, oldukça donanımlı öğretmenlere sahibim fakat buna rağmen okulda birçok hatalı yön ve geliştirilmesi gereken birçok alan bulunmaktadır. Bir okulun mükemmel olmasını sağlayan, gelişime açık olması ve yapıcı eleştiriyi kabul edebilmesidir. Birçok insanın farklı ve alternatif görüşlere sahip olduğundan eminim, zira her bir bireyin okul hayatı farklı şekillerde ilerlemektedir. Bu anlatıklarım benim kendi deneyimlerim. Öğrencilik hayatım sadece okulda yaşadıklarım ile sınırlı değil: eğitimin okulun dışında da süren uzantılarına baktığımızda akademik olarak beni en çok destekleyenlerin annem, babam ve kardeşimdir diyebilirim. Onların bana sağladığı kitaplar, kurslar, özel öğretmenler vb. hayata karşı sorumluluk almamı, düşünce yetisi ve PSHE (kişisel, sosyal, sağlık ve ekonomik) yetileri geliştirmemde yardımcı olmaktadır. Bununla birlikte, İngiltere'nin birçok bölgesinde (özellikle suç oranların yüksek olduğu bölgelerde) eğitim konusunda hala eksiklikler yaşandığını, bu bölgelerde eğitim kalitesinin standardın altına indiğini biliyorum. Bu durum çocuğun performansını etkilemekte ve eğitimin önemine ilişkin bir şekilde göstermektedir. Yine bu durum öğrencinin eğitime ve eğitimin önemine yaklaşımını da etkilemektedir: bir bireyim eğitim aldığı

Mikael Menezes

Brezilya'da eğitim kamu veya özel sektör olarak gerçekleştirilir. Kamusal eğitimin artıları; insani ve sosyal projelere dayanmaktadır, özel eğitim „gelecek“ kariyer temelinde bir eğitim planı oluşturmaktadır. Kamusal eğitiminin eksileri; müfredat, daha iyi güvenlik koşullarına ek olarak daha fiziksel ve pedagojik bir yapıya sahip olabildi.

yıllarda edindiği görüşler daha güçlü ve sabit olarak kalmaktadır. Bununla birlikte, okulunun bilinirliğine veya kapasitesine ek olarak, okul dışında fazladan çalışmak için inisiyatif göstererek GCSE sınavlarından 9 alan birçok öğrenci de tanıyorum. Benim kendi gramer okulumda bile, eğitimde başarılı olmak için kendi çalışmamızı yapmamız ve okul dışında da sıkı bir şekilde çalışmaya devam etmemiz gerektiği söylendi, bu durum MyGCSEScience ile ilgili çevrimiçi dersler için bile geçerli. Bence bu, insanların hayatlarının bir noktasında elde etmesi gereken önemli bir bakış açıdır, zira benim yaşadığım ve eğitim alanında yardımların herkese sunulduğu ülkede dahi hiçbir şey size altın tepside sunulmuyor. Amaç: eğitim hakkının öğrencilerin görüşleri uyarınca genişletilmesi için takip edilebilecek yolların paylaşılması

3. Sizce ülkenizdeki eğitimi ve eğitime erişimi iyileştirmek için ne yapılabilir? Bunu kimin yapması gerekir?

Güncel olarak, Birleşik Krallık, eğitim bakımından en iyi 20. ülkedir, bu durumun çok daha iyi seviyelere taşınabileceğine inanıyorum. Bu amaçla, belki de, Öğrenci Prim yardımlarının (İngiltere’de kamusal eğitimlere verilen yardım) bir miktar daha fazla fonlanması yeterli olabilecektir. Buna ek olarak okullar, müfredat dışı faaliyet yürüten kulüplere, örneğin tiyatro kulüplerine, biraz daha fazla para harcayabilir, okulun öğrencileri arasında birliktelik duygusunun geliştirilmesine ve moralin yükseltilmesine katkıda bulunabilirdi, böylelikle eğitimin sadece ders ve ödevlerden ib-

ret olmadığını, eğitimin okulla birlikte son bulmadığını ve hayatınız boyunca sizi takip ettiğini gösterebilirdi. Öğrencilerin bu gerçeklikleri daha erken fark etmeleri durumunda eğitime ve eğitimin anlamına bakış açılarının değişebileceğini düşünüyorum. Öğrencinin, eğitim almadan önce, bunun ne anlama geldiğini bilmesi hayati öneme sahiptir zira ancak o zaman eğitime hak ettiği gerçek değeri verecektir. Bu fikri çocukların aklına yerleştirecek programlar aracılığıyla çocukların okulla olan bağları güçlendirilebilir ve ailelere eğitimin öneminin anlaşılması hususunda bilgi verilerek bilgisizlik oranı azaltılabilir. Bunun yanı sıra, öğrencilerin ve velilerin Internet kaynaklarından faydalanmayı öğrenmesi de eğitime erişimin iyileştirilmesine yardımcı olabilir. Amaç: eğitim hakkının öğrencilerin görüşleri uyarınca genişletilmesi için takip edilebilecek yolların paylaşılması

Abhinav Raja

1. Sahip olduğunuz eğitim sisteminin kalitesini nasıl değerlendiriyorsun? Gözlemlediğiniz artıları ve eksileri nelerdir?

Şu anda almakta olduğum eğitimin oldukça iyi olduğunu düşünüyorum. Deneyimlerime göre, farklı eğitim kurumlarıyla karşılaştırdığımda biraz daha iyi olduğunu görebiliyorum. Fakat daha iyi olabilir. Daha ayrıntılı bir analiz:

Artıları: Çalışma hususuna çok fazla baskı yapılmaz ve konular, meselenin özünü anlayabi-

leceğimiz şekilde öğretilir. Müfredat dışı faaliyetler gözardı edilmez ve atölyeler ve yarışmalar aracılığıyla her öğrencinin kendini göstermesi için yeteri kadar fırsat verilir. Eksileri:

Yukarıdaki artılar birçok okul için geçerlidir ama okulların tamamı için aynısı söylenemez. Bazı okullar ve geniş bir anlamda bazı topluluklar saf akademik çalışmalara daha takıntılıdır ve üst sınıflarda bulunan öğrencilerin müfredat dışı aktivitelerden kaçınmasını teşvik eder. Sınıfta yapılacak faaliyetlerle ilgili katı müfredat okulları kısıtlar ve okul ortamına ve durumuna daha iyi uyabilecek faaliyetlerin önüne geçebilir.

2. Ülkende/bölgende herkesin eğitime iyi bir erişim sağlayabildiğini düşünüyor musun? Neden?

Bildiğim kadarıyla, ülkemde eğitime erişim iyi durumdadır. Bu eğitimin kalitesini sorgulayabiliriz fakat erişim konusunda bir sorgulamaya kesinlikle ihtiyaç duymayız, ülke çapında yeterli sayıda devlet okulu bulunmakta ve herkesin temel eğitimi alması için özel planlama yapılmaktadır.

3. Sizce ülkenizdeki eğitimi ve eğitime erişimi iyileştirmek için ne yapılabilir? Bunu kimin yapması gerekir?

Eğitime erişim açısından düşünüldüğünde, İnternete kolay erişim öğrencilerin oldukça geniş Online öğrenim materyallerine ulaşmasını sağlayacak ve bu sorunu çözecektir. Bazı devlet okullarında hali hazırda uygulandığı üzere, her hafta belirlenen saatler boyunca öğrencilerin bir Bilgisayara erişiminin sağlanması, kaliteli eğitime erişimi kolaylıkla sağlayabilir. Eğitim kalitesinin iyileşmesi bakımından, eğitim konseylerinin bazı konularda, örneğin yazı formatları konusunda, uyguladığı katı kuralların gevşetilmesi gerektiğini düşünüyorum, bu sayede okullar kendi öğrencilerine daha özgün faaliyetler sunabilecek ve kendi kurallarını yine kendi durumları doğrultusunda alarak ülke boyunca standartlaşmış yöntemlerden kurtulabileceklerdir. Farklılıkları nasıl teşvik edeceğimizi öğrenmeliyiz! Bu değişikliklerin çoğunluğu farklı eğitim konseyleri tarafından uygulanmalıdır, bu konseyler, eğitimin demokratik olmasını garanti etmek için bazı çocukları delege olarak kabul etmelidir. ■

Değerli Okurlar,
PoliTeknik üç dilde yayın hazırlıklarını tamamladı.
Şubatta **PoliTeknik International**,
PoliTeknik Português ve
PoliTeknik Español artık e-paper ve ayrıca
www.politeknik-international.org ve
www.politeknik-portugues.org
üzerinden okurlarıyla buluşacak.

Örgün eğitime devam eden öğrencileri, öğretim üyeleri, üniversite öğrencileri ve eğitim sendikası çalışanlarını bünyesine katan yayın kurulları farklı ülkelerden katılımlarla şekillendi:

PoliTeknik International

- Kumar Ratan (Hindistan)
- Tamralipta Patra (Hindistan) • Akash Yadav (Hindistan)
- Ashley Mabasa (Güney Afrika) • Yonela Mlambo (Güney Afrika)
- Dr. Derya Özkul (İngiltere/Türkiye) • Can Aydın (Almanya/Türkiye)
- Malathie M. Seneviratne (Sri Lanka) • Hewa G. Cyril (Sri Lanka)
- Vihara Perera (Sri Lanka) • Dhainika Wickramakaluthota (Sri Lanka)

Politeknik Português

- Prof. Dr. Alexandre M. T. da Silva (Brezilya)
- Camila Antero de Santan (Brezilya) • Joana Maria Kastle Silva (Brezilya)
- Mikael Menezes (Brezilya)

Politeknik Español

- Prof. Dr. Vernor Muñoz (Kosta Rika)
- Laura Camila Beltran Cañon (Kolombiya)

Yeni gazeteler PoliTeknik çalışmalarının uluslararası bir boyuta taşınmasına katkı sunacak ve
“Eğitim Haklarının Genişletilmesi”
Projesi ile el ele gelişecektir

Çeviri: PoliTeknik

Prof. Dr. Reimer Kornmann

„İlerici Göçmenlerin“ Görünmez Olma Nedeni

Çıkış noktası

Burada ele alınan konuyu diğer birçok konu arasından seçtim, çünkü onunla ifade edilmek istenenin, yani „ilerici göçmenin“ görünmez olduğu düşüncesi, bende bir takım „kesinlik duyguları“ tetikledi. Öyle ki, başta bu ifade ile doğru ve önemli bulduğum bir şeye değinildiğini düşündüm. Ancak bir süre sonra izlenimimi inandırıcı bir biçimde gerekçelendirmek için kullanılan kavramlara pek aşina olmadığımı kabul etmem gerekti. Dolayısıyla kullanılan kavramların kişisel deneyimlerimle ne denli ilintili olduğu hakkında düşünmem ve onların hangi branş bağlamlarında genel olarak kullanımda olduklarını öğrenmem gerekiyordu. Fikirlerimin çıkış noktası böylece irdeleyeceğim konunun olası içeriğine dair oldukça belirsiz öznel bir izlenimdi.

Hedef ve Yöntem

Önce oldukça karmaşık tutulmuş başlığı, kavramsal aydınlatma yapabilmek ve geçici olarak aydınlatılmış bilgilerimi kendi içerisinde makul bir içeriksel bağlama kavuşturmak üzere, derli toplu birer bildirim halinde düzenlemeye çalıştım.

İçimde beliren ana bildirim, „ilerici göçmenin“ varlığı ve „görünmezliğin“ onun başlıca özelliği olduğuydu.

Görünmezlik kavramına üç kişisel kanaldan erişim

Birincisi, kendi branşım olan engelli pedagojisinde görünmezliğin tam tersi, bir diğer ifadeyle iyice göze batmak önemli bir kategoridir. Okulun önceden belirlediği kıstasları gerekli ölçüde yerine getirmeyen çocuk ve gençler bu durumda görülmekte. Bu nedenle onların „özel eğitim desteği“ gereksinimleri olup olmadığına bakılıyor. Böyle bir gereksinim tanılandığında, algılanan durumu değiştirmek için girişimlerde bulunulur ya da önleyici adımlar atılır. En sert ve en etkili müdahaleler Sonderschule (Förderschule) olarak adlandırılan okullara yerleştirmektir, bir diğer ifadeyle bir insan hakkı olarak kapsayıcılık ile bağdaşmayan bu önlemler alınır (Eichholz, 2017). Eğitim istatistikleri üzerine yaptığım analizler, göçmen çocuklarının ortalamanın üzerinde bir oranla böylece ayırıcı önlemlerin nesnesi olduğunu gösterdi (Kornmann, 2003). Buna karşın onlar Alman çocuklarına tanınan entegratif ya da kapsayıcı çalışmalarından çok düşün ölçüde yararlanabilmektedir (Merz.Atalık, 2001).

Öğrenim engelli okullarına devam eden yabancı çocukların oranının ortalamanın üzerinde olduğunu gösteren, istatistiksel teyite dayalı kanıtlar görünmezlik kategorisi ile uğraşmak

için ikinci bir nedene işaret ediyor. Bu neden, bilimsel çalışmanın özkavrayışıyla ilgilidir. Onun işlevi yeni bulgulara ulaşmaktır. Bu şekilde gerekçelendirilen bilimsel faaliyet, o zamana kadar tanınamayan, belki de „gizli“ ya da „üstü örtülü“, „çarpıtılmış“ olanın, bir diğer ifadeyle doğada ve sosyal olaylarda

Açıklama Çabaları

Daha önceden de belirtildiği gibi, kendi branşımın bakış açısından okul başarısızlığının yüzeysel görünürdeki fenomenleri ile genel olarak ve gömen çocuklarının ortalamanın üzerinde seyreden başarısızlıkları ile özel olarak ilgilendim. Bu skandal duruma açıklamaya bulma çabalarım, geleneksel yön-

BURADA ASIL OLUŞMASI GEREKEN BİLİNÇ, İNCELENEN OKUL BAŞARISIZLIĞIYLA İLGİLİ SORUN ALANININ OKUL SİSTEMİNİN SALT SEÇME YÖNELİMLİ YAPISINDA ARANMASI GEREKTİĞİ OLMALIDIR.

büyük ölçüde „görünmez“ olarak kavranan fenomenlerin keşfedilmesi ya da „açığa çıkarılmasıdır“ (von Wright, 1984).

Diğer tarafta - ve bu üçüncü nedendir - gündelik teorilerde değil, aksine bilimsel teorilerde de fenomenlerin, kanıtlanmadıkları halde, varolduğunun iddia edileceği de beklenmelidir. Böylesi durumlarda yanlış bildirimle-

temsel yaklaşımlarda alışıldan farklı olarak, öğrenenlerin diferansiyel psikolojik özelliklerini (örneğin zeka, dilsel başarımlar, motivasyon) baz almadım, çünkü bu şekilde ilkece değişken koşullar çarpıtılmış ya da yitirilmiş olurdu. Buna karşın öğretim ve araştırma faaliyetlerim sırasında „gizli“ olan, yani eğitim ve sosyal politika ve de didaktik alanında doğrudan görülebilir olmayan nedenlere ve koşullara dikkatle-

ALMAN DİLİ ÇIKIŞLI PEDAGOJİK DÜŞÜNÜŞ VE EYLEMDE PEDAGOJİ KAVRAMI BİRBİRİNİ TAMAMLAYAN İKİ BÖLÜMDEN OLUŞUR: EĞİTİM VE DİĞERİ ÖĞRETİM.

rin aksini kanıtlamak bilimsel çalışmaların görevidir. Özellikle göçmen çocukları hakkında bilim ve öğretimin aydınlatıcı faaliyetinin nesnesi olması gereken bilimsel tartışmada aksi kanıtlanabilir birçok bildirim var. Öyle ki, okuldaki ayırmaya hizmet edecek gerekçelere dönüştürülmek istenen bildirimlerin aksini kanıtlamayı, özel pedagojik tanıyı ele alan araştırma ve öğretim çerçevesinde içeriksel bir ağırlık noktası olarak belirledim. Göçmen çocuklarının okuldaki öğrenme güçlüğüne zeka yetersizliğine dayandıran bir iddia bu bildirimlere örnek niteliğindedir.

ri çekmeye çalıştım. Üç neden kompleks mevzu olabilirdi (Lanfranchi, 2002):

- eğitim politikası kararları ve okulun organizasyonu ile ilgili direktifler
- okul başarısını belirlemeye yarayan kriterler ve
- öğrencilerin tüm yaşam koşulları ve deneyim yapma olanakları.

Burada asıl oluşması gereken bilinç, incelenen okul başarısızlığıyla ilgili sorun alanının okul sisteminin salt seçme yönelimli yapısında aranması gerektiği olmalıdır. Öyle ki okul tarafından yürütülen seçicilik alternatifsiz ve sorgula-

namaz bir doğal durum değildir, o da ha çok çıkarlara bağlı eğitim politikasının kararları ve okul örgütlenmesi ile ilgili direktiflerin bir sonucu olarak kavranmalıdır. Demek ki notlardan, sınıf tekrarlama ve olumsuz seçme uygulamasından vazgeçen bir eğitim sisteminde okul başarısızlığı doğrudan görülebilir olmaktan çıkar ve bu anlamda da görünmez olmaya devam ederdi. bu ön koşula dayanarak aslında bir yasal hak olarak kapsayıcılık resmîyetinde hayata geçirilmiş olur, ancak tüm öğrenenlerin kendileri için olanaklı, pedagojik açıdan arzulanan gelişimleri güvence altına alınmış olmaz. Ama insancıl olmayı kıstas sayan bir okul sisteminde tam da bu nokta belirleyici olmalıdır! Bu kıstas okul pratiğinde genelde gözden kaçır.

Pedagoji ve Gelişim

Pedagoji ve gelişim kavramlarının açığa kavuşturulması, ki Bernhard'a (2014) dayanarak kısa bir süre önce bunu önerdim (Kornmann), bu yönde yapılacak bir değerlendirme için ipuçları verir. Buna göre pedagoji insan gelişimini (ya da ilerlilik) desteklemeye yarayan bir görev ya da faaliyet alanı olarak görülür. Bu adlandırmalardan düşünme ve deneyimleme olanaklarının genişletilmesi anlaşılmalıdır, bununla birlikte „insancı“ nitelemesi kültür tarihiyle ilgili, antropolojik (phylogenetische), biyografik (ontogenetisch) ve de etik görünümlemlerle ilintili olabilir. Yaşam ve deneyim olanaklarının genişletilmesine yönelik böylesi bir ilerici pedagoji dinamik bir gelişim kavramıyla bağlantı halindedir, ki bu kavramı, özellikle Vygotsky tarafından geliştirilen „Yakınsal Gelişim Alanı“nda öğrenme tasarısında bulmak mümkün (Jantzen, 2010).

Alman dili çıkışlı pedagojik düşünüş ve eylemde pedagoji kavramı birbirini tamamlayan iki bölümden oluşur: eğitim ve diğeri öğretim. Onların diyalektik tarzındaki etkileşimleri gelişimi destekleyen süreçlerin telini oluşturur. Pedagoji bir tarafta genç insanların daha özgür ve bağımsız olma çabalarını destekler - örneğin başka insanların yardım ve desteğinden, vesayetten, egemenlik ve sömürden, örneğin doğa güçlerinin yarattığı korkudan, dogma ve önyargılardan daha da özgürleşmeyi destekler. Buna yönelik pedagojik çabalar öğretim düşünüşünü yansıtır. Diğer tarafta insan gelişimi, genç insanın sosyal bir varlık olarak insan topluluğuna katılmasında, yani ortak yaşamın kurallarına uymakta, başka insanlarla işbirliği yapmakta, gerekli desteği sunmakta, insanların birlikte yaşamaları için sorumluluk taşımakta ve insanlığın varolması için çalışmakta ken-

dini gösterir. Bunların tümü eğitimin önemli birer hedefidir. Gelişimin bu iki yönünden her biri, diğeri için gerekli bir düzeltidir: Eğitimin etkisi olmaksızın bireysel özgürlüğe yönelen bir gelişim sorumsuz bireyciliğe dönüşürken, bireysel gereksinimleri dikkate almayan bir eğitim kolektivist bir itaate yol açardı. Her iki yönelim karşıtlıklar bakımından eş zamanlı olduklarında, uzun bir süre boyunca devam ettiğinde ve aynı ölçüde etkili kaldığında, bu, gelişimin tamamını - hem bireysel hem de sosyal alanda - destekleyen ve ona ivme kazandıran bir dinamiğe yol açar.

Düşünce ve eylem olanaklarının pedagojik açıdan arzu edilen genişlemesinin hedefi, insanların yaşam koşulları ve kalitesini düzeltmektir (ya da şöyle: yaşam sevincini arttırmaktır). Buna ulaşmanın en iyi yolu, eğitimle ve öğretmele bağlantılı pedagojik görevlerin, kendileri de insan onuruna yakışır bir yaşam hakkında fikirleri olan ve buna uygun şekillendirme olanaklarını bilen insanlar tarafından üstlenilmelidir.

Bir insan hakkı olarak yaşam için önemli gelişim süreçleri ve yaşam koşulları

Belirli eylem bölümleri ya da faaliyet alanlarında deneyimleme, etkin olma ve düşünme olanaklarının genişlemesi ve farklılaşması durumu saptandığında, yaşam için önemli gelişim süreçlerinin ve elverişli gelişim koşullarının varolan etkililiğinden hareket etmek mümkün. Ancak bu, konunun muhatabı insanlara kendi öğrenim ve yaşam koşullarına

nüfuz edebilecekleri öğrenim ve yaşam koşulları gerektirir. Dünya ölçekli perspektiften bakıldığında, bu, dünya üzerine yaşayan insanların oldukça küçük bir bölümü için geçerlidir ve kapsayıcı pedagojik tasarımlar yalnızca ayrıcalıklı olan bu insanlara yarar sağlamaktadır.

Gelişim olanaklarının kısıtlanması ve engellenmesi özellikle yaşam planlamaları salt yarın hayatta kalabilmekle sınırlandırılmış ve güvenli ve katlanılabilir bir yaşama olanak vermeyen yerlerden kaçan insanları etkilemektedir. Yaşamı tehdit eden bölgelerden kaçışın ve yaşam koşullarının daha elve-

geçirebilmeleri gibi örnekler onların taleplerinin altını çiziyor.

Bu bağlamda Chemnitzli sosyolog Bernhard Nauck'un araştırmalarına atıfta bulunmak mümkün. O Bourdieu'nün (1982) insan sermayesi teorisine dayanarak göçmen çocuklarının ve göçmen gençlerin okuldaki durumuna ışık tuttu ve ilginç bakış açıları sundu. Nauck, Diefenbach ve Petri'nin (1998) hedefindeki grup özellikle de başarılı yabancı öğrencilerdi. Bu öğrenciler aslında burada ana hatlarıyla çizilen gelişim modeli kapsamında ilerici olarak tanımlanabilecek o göçmen grubu-

HER BİR ÇOCUĞUN OKUL BAŞARISININ, SOMUT BETİMLENEBİLİR AİSEL YAŞAM DURUMLARINI ÖZNEL İŞLEYEBİLME OLANAKLARIYLA AÇIKLANABİLDİĞİ, BU ARAŞTIRMALARIN AN BARİZ SONUCU OLMUŞTUR.

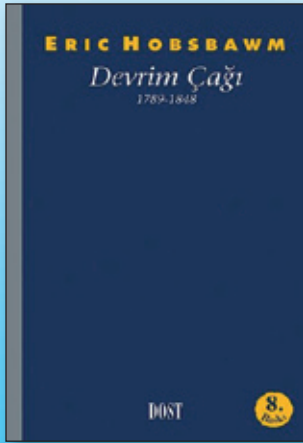
rişli olduğu ülkelere göç etmenin başlıca nedenleri belli ki burada yatıyor. Bu sorunları yaşayan insanlar kaçış ve göçleriyle daha iyi bir yaşam umudunu bağdaştırırken, bu onların henüz yılmadığının ve insan olarak haklarının çiğnenmesinden korunmak istediklerinin bir göstergesidir. Onların durumu siyasi bir faaliyet gereksinimine ve Avrupa'da göçmenlerin insan haklarının desteklenmesi için gerekli perspektiflere atıfta bulunur. Markard (2019) kısa bir süre önce buna işaret etmiştir. Göç eden ailelerin salt güvenli bir ortam bulmaları değil, ayrıca ilerici planlarını hayata

nu iyi temsil edebilir. Her bir çocuğun okul başarısının, somut betimlenebilir ailesel yaşam durumlarını öznel işleyebilme olanaklarıyla açıklanabildiği, bu araştırmaların en bariz sonucu olmuştur. Burada belirleyici bakış açısının hareket noktasını oluşturan soru, ailenin mevcut finansal, kültürel ve sosyal kaynaklarının nasıl ve hangi sonuç ve etkilerle kişisel gelişim için kullanıldıkları sorusudur. Yukarıda anlatılan araştırma yaklaşımı olmasaydı ilerici göçmenler görünmez olmaya devam ederdi.

Kaynak:

- Bernhard, A.** (2014): Pädagogisches Denken. Einführung in allgemeine Grundlagen der Erziehungs- und Bildungswissenschaft. Hohengehren: Schneider (8. Aufl. 2017).
- Bourdieu, P.** (1983): Ökonomisches Kapital, kulturelles Kapital, soziales Kapital. In: R. Kreckel (Hrsg.): Soziale Ungleichheiten. Sonderband 2: Soziale Welt (S. 183-198). Göttingen: Schwartz.
- Eichholz, R.** (2017): Blick nach vorn: Menschenrechte bleiben der Maßstab. Heft 2 der Schriftenreihe „Eine für alle – Die inklusive Schule für die Demokratie“. ISSN 2566-8099; Kontakt: martina.schmerr@gew.de.
- Jantzen, W.** (2010): Auf dem Weg zu einem Neuverständnis der „Zone der nächsten Entwicklung“. In: B. Siebert (Hrsg.): Integrative Pädagogik und die Kulturhistorische Theorie (S. 97-104). Frankfurt/M.: Lang.
- Kornmann, R.** (2003): Die Überrepräsentation ausländischer Kinder und Jugendlicher in Sonderschulen mit dem Schwerpunkt Lernen. In: G. Auernheimer (Hrsg.): Schiefen im Bildungssystem. Die Benachteiligung der Migrantenkinder (S. 71-85). Wiesbaden: Verlag für Sozialwissenschaften (3. Aufl. 2009).
- Kornmann, R.** (2019): Entwicklung als pädagogische Kategorie zur Überwindung von Inklusionsbarrieren. In: E. v. Stechow, P. Hackstein, K. Müller, M. Esefeld & B. Klocke (Hrsg.): Inklusion im Spannungsfeld von Normalität und Diversität (S. 123-125). Bad Heilbrunn: Klinkhardt.
- Lanfranchi, A.** (2002): Interkulturelle Kompetenz als Element pädagogischer Professionalität – Schlussfolgerungen für die Lehrer-ausbildung. In: G. Auernheimer (Hrsg.): Interkulturelle Kompetenz in pädagogischen und psychosozialen Praxisfeldern (S. 206-233). Opladen: Leske + Budrich.
- Markard, N.** (2019): Die Bedeutung der Menschenrechte für Migrant*innen in Europa. Zeitschrift für Ausländerrecht und Ausländerpolitik 7, 236-241.
- Merz-Atalik, K.** (2001): Interkulturelle Pädagogik in Integrationsklassen. Subjektive Theorien von Lehrern im gemeinsamen Unterricht von Kindern mit und ohne Behinderungen. Opladen: Leske + Budrich.
- Nauck, B., Diefenbach, H. & Petri, K.** (1998): Intergenerationale Transmission von kulturellem Kapital unter Migrationsbedingungen. Zeitschrift für Pädagogik 44, 701-722.
- Von Wright, G. H.** (1974): Erklären und Verstehen. Königstein / Ts.: Athenäum 1974 (2. Aufl. 1984).

Kitaplar arasında...

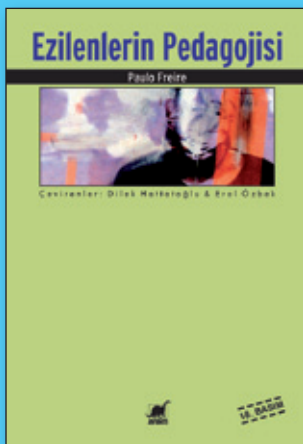
Devrim Çağı
1789 - 1848
Eric Hobsbawm
Dost yayınları

Sermaye Çağı
1848 - 1875
Eric Hobsbawm
Dost yayınları

İmparatorluk Çağı
1875 - 1914
Eric Hobsbawm
Dost yayınları

Ezilenlerin Pedagojisi
Paulo Freire
Ayrintı Yayınları

Özgürlüğün Pedagojisi
Etik, Demokrasi ve Medeni Cesaret
Yordam Kitap
Paulo Freire

Kanlı Topraklar
Orhan Kemal
Roman
S Yayınları

Çeviri: PoliTeknik

Dr. Frank Goldsmith

Dünya İşçi Sendikaları Federasyonu Kuzey Amerika Temsilcisi

Grevci Öğretmenler Kazanıyor ABD'nde Kamusal Eğitim

ABD'nde öğrencilere "sağmal inek" gözüyle bakılıyor. Eğitim, kâr edilecek para kazanılacak bir alan olarak görülüyor.

Kamusal eğitimin her iki parti tarafından, yani Demokrat ve Cumhuriyetçi parti tarafından yeterli bir şekilde desteklenmemesi, umutsuz anne babaların çocuklarının ana okulundan üniversiteye kadar özel okullarda eğitilmesi seçeneğini sunmaları için liberal iyi niyetlilere açmaktadır.

Bu süreç, ilerici öğretmenlerin, bütün ülkede kamusal eğitimi iyileştirmek için gösterdiği çabayla eş zamanlı olarak gelişmektedir. Bu bütün öğrenciler içindir.

Okulların Özelleştirilmesi

Kamusal eğitime ayrılan ödeneğin azaltılması ve kâr amacı güden ve/veya gütmeyen özel okulların alternatif olarak "sunulması" neoliberal ÖZELLEŞTİRMEDİR. Ve, uluslararası seviyede gerçekleşmektedir.

Reagan ve Thatcher

Eğitimdeki bu vurgunculuk uzun zaman boyunca mevcuttu fakat bu açgözlülük ABD'de Reagan'ın ve Britanya'da Thatcher'ın seçilmesiyle birlikte 1980'li yıllarda yeni bir boyut kazandı. Cumhuriyetçiler/Muhafazkârlar için bu durum bir standart haline geldi, bununla da kalmayıp Demokratlara ve Blair liderliğindeki İŞÇİ Partisi'ne de sirayet etti.

2008/09 yıllarında Wall Street'te yaşanan finansal çöküş ABD ve Avrupa'ya, kamusal hizmetleri olabildiğince özelleştirmek için yeni bir fırsat ve bahane verdi.

Devletin eğitimde daha güçlü bir rol oynaması gerekliliği yüksek sesle dile getirilse de ABD'nde Demokrat Parti ve Büyük Britanya'a İşçi Partisi tarafından bu ses duymazdan gelindi. Şirketler her yerde kârlarına kâr katmaya devam ediyordu.

Hatta, ABD'nde özel okulların çoğaltılması şehir, eyalet ve federal bölge yöneticileri tarafından desteklendi ve "sözleşmeli" okul olarak bilinen özel okullar, kâr hevesleri maskelenerek teşvik edildi.

Eğitimin özelleştirilmesiyle elde edilen gelirin özel eğitim sistemine sağladığı politik güç ile bu kuruluşların politik seçimlerde etkisi arttı.

Böylelikle, Büyük Britanya'da, ABD'nde ve Avrupa'nın diğer bölgelerinde eğitimdeki spekülasyon uzun bir süre boyunca kendini var edebildi. Ama onların günleri artık sayılı.

Grevci Öğretmenler Kendilerini Savunuyor

Eğitim emekçileri ve onların yerel

sendikaları sorunu çözmek için inisiyatif almaya başladılar. Kendileri için daha yüksek maaş ve genel kamusal eğitim için daha fazla bütçe talep etmeye başladılar.

Öğretmenler Sendikaları Federasyonu, WFTU-FISE, üyesi öğretmenler Meksiko City kentinde gerçekleştirilen 18. Kongrede mücadelenin yollarını tartıştı. 19. Kongre büyük bir dayanışmaya sahne olacak.

West Virginia, Oklahoma ve Arizona'da işçi sınıfının yoğun olduğu bölgelerde grev yapan öğretmenler, 2012 yılında kahramanca bir grev sergileyen Chicago Öğretmen Sendikası CTU IN'den öğreniyor ve şimdi 2019 yılında benzer bir faaliyet yürütüyor.

2020 Seçimleri

2020 yılında yapılacak ABD seçimleri hayati öneme sahiptir. Trump yönetimindeki Cumhuriyetçiler sıkışmış durumda. Sorun; işçilerin ve sendikaların haklarını, özellikle de öğretmenlerin haklarını, ulusal sağlık hakkını, toplu sözleşmede kararlaştırılan ücretlerle tam istihdam hakkını, önemli kamusal altyapı işlerinde çalışan işçilerin haklarını savunan ve askeri harcamalarda önemli azaltmalar talep eden, saldırı sivilhalarının yasaklanmasını ve bunlara el konulmasını isteyen adayların sürekli olarak merkez Demokratların saldırısına uğramasıdır.

Gelecek 12 ay, ABD, İngiltere ve dünyanın geneli için oldukça önemli bir süreç olacak.

İşçi sınıfı hareketi uluslararası bir yükselişte.

Takipte Kalın. ■

www.politeknik.de

PoliTeknik

info@politeknik.de

Posta adresi: Politeknik • Postfach 25 03 48 | 40092 Düsseldorf

Dr. Yeşim Kasap Çetingök
Goethe Üniversitesi / Frankfurt am Main

Göçmen Ailelerin Çocuk Eğitimleri Hakkındaki Söylemler ve Kabere Sanatında Yapısökümü

Popüler komedi sanatı toplumda var olan değerlerin çatışma alanı olarak karşımıza çıkar. Eleştirel bir bakışla kabere sanatını sergileyen, Almanya'ya göç eden toplum üyelerinden ikinci neslin eserleri, göç araştırmalarının önemli bir araştırma nesnesini oluşturmaktadır. Bu neslin kendileri veya birinci nesil hakkındaki Almanya'da geçerli olan söylemler etkisinde nasıl bir pozisyon aldıkları sosyal bilimlerde sıkça araştırılan bir sorudur. Kaberede sahnelenen mizah sanatında özellikle azınlığı ve çoğunluğu oluşturan toplum üyeleri arasındaki sosyal ilişkilerin dinamiği incelenebilir.

Kaya Yanar azınlığı oluşturan toplum üyelerinden, ikinci nesile ait olarak görebileceğimiz bir kabere sanatçısıdır. „Şimdi sana bir şamar gelecek“ adlı skecinde göç eden birinci nesil hakkında, bir başka deyişle kendi ailesi hakkındaki, çocuk yetiştirmelerine dair söylemlere atıfta bulunmaktadır. Bu alandaki farklı araştırma sonuçlarına rağmen, bu söylemler hala negatif ve olumsuzdur. Bu genel açıklamaların özeli açıklayan bir gücü olmadığı açıktır. Ancak bir diğer önemli bir soru; bu söylemlerin nasıl oluşturulduğudur. Göçmen ailelerin ilk nesillerinin eğitim pratikleri hakkındaki negatif anlam, bu pratiklerin çoğunluğa ait toplum üyelerinin eğitim uygulamaları ile karşılaştırılmasından ve farklı öğeler olarak tanımlanmasından oluşmaktadır (Laclau/Mouffe 1984). Aktüel göç araştırmaları ikinci ve üçüncü neslin toplumda başarılı toplumsal pozisyonlar aldığından bahsetmektedir. Ancak bu ilk nesil hakkındaki negatif söylemin, ikinci üçüncü nesilleri de etkisi altına aldığı bir gerçektir. Onlar bu olumsuz söylemlere karşı kendi toplumsal konumlarını oluşturmak zorundadırlar.

Kaya Yanar, özneleşme sürecini etkileyen ve sınırlayan bu birinci nesil hakkındaki hegemonik ve negatif söylemi skeçlerinde nasıl konu ediyor? Bu soruyu yanıtlamak için, toplumsal norm olarak geçerliliğini koruyan bu söylemsel düzeni, anlamları yeniden düzenleme konusunda savaşılan bir alan olarak tanımlamak gerekir (Dausien/Mecheril 2006: 162). Kaya Yanar'ın bu negatif söylem etkisinde bir pozisyon belirlemesi sosyal bir performanstır. Özneler söylemlerin yeniden kurgulanışına veya değişimine katılmaktadırlar. Butler öznenin söylemsel normların tekrar etmesinden, ama aynı zamanda oluşturulan yeni özne konumları ile onlara karşı koymasından söz etmektedir (bakınız Butler 1997). Bu karşı koyuş aynı zamanda hareket alanını kullanma yetisi anlamına gelmektedir. Yukarıdaki sorunun cevabı, Yanar'ın bu hegemonik

söylemi devam mı ettirdiği ya da yapı söküme mi uğrattığını da açığa çıkarmaktadır.

Kaya Yanar'ın bu kaberesinde seyirci hem çoğunluğa hem de azınlığa ait toplum üyelerinden oluşmaktadır. Komik bulunan, hakkında gülünülen şeyin hangi durumda ve kime söylendiği ile ilgilidir ve o kişinin yorumuyla değişebilir (bakınız Leontiy 2012: 8, Berger 1998: 80). Kaya Yanar skecine „Bugün başka bir şey hakkında konuşacağım, anne babam hakkında (...) çok otoriter bir babam vardı“ diyerek başlamakta ve bu sözler seyirciyi güldürmektedir. Başka bir bölümde ise Yanar, çoğunluk toplumundan bir babanın çocuğuna „Konuşmamız lazım“ dediğini an-

da bana zarar veren bir şeyden bahsedeceğim; anne ve babamdan; değil mi? Konuşalım bakalım bunun üzerine“ ifadeleri seyirciyi güldürmektedir. Bu ifadelerde mizah nasıl ortaya çıkmaktadır? Öncelikle stil olarak anne babalar ve zarar verme arasındaki anlam zıtlığı dikkat çekicidir. Genel olarak anne ve baba çocuğuna zarar vermek istemeyen ve onu iyi eğitmek isteyen kişilerdir. Söylemlerde önceden inşa edilen bilgi özellikle Türkçe konuşan ailelerin çocuklarını iyi eğitemedileri için zarar verdikleri bilgisidir. Bu aynı zamanda onların çocuklarının da iyi bir kişilik geliştiremedikleri görüşünü de kapsamaktadır. Bu bağlamda ilginç olan Yanar'ın kendisinin bu bilgiyi doğrulamadığı gerçe-

lamalarını eleştirmek için bir araç işlevini gördüğünü söylemek mümkündür; bu eleştiri aynı zamanda gülen seyircinin de eleştirisidir.

Bu bağlamda, skeçteki bu iletişimsel müzakereler o anlık değil, söylem öykülerine atıfta bulunularak üretilmiştir. Bu bağlamda ifadelerin homojenliği sorgulanmış ve heterojen anlamlar açığa çıkarılmıştır. Bir sonraki sahnede Yanar, babasının bu eğitim pratiğine karşı tutumundan bahsediyor. Yanar, babasından bu eğitim pratiğini benimsemesini istiyor ve bu talebinin babasının reddettiğini anlatıyor. „Sana sohbet edeceğim“ ifadesi, dilsel olarak yanlış bir ifadedir, fakat bu sahne de yine seyircinin gülmesi ve alkışı ile son bulmuştur. Bu cümlelerin dilsel olarak yanlış olması, bir sahne stili olarak mizah görevini üstlenir ve bu şekilde birinci göçmen ailelerin almanca bilgisinin yetersiz olduğu söylem bilgisi de yapı söküme uğratılmıştır.

Sonuç olarak Yanar bu kabere ile etiket ve norm üreten söylemsel bilgiyle nasıl başa çıkılabileceğini mizah yoluyla göstermektedir. Çoğunluk ve azınlık toplum üyelerinin bir grup olarak bütünleşmesi ve gülmesi, onun kritik bakış açısı ile gerçekleşmektedir. Kaya Yanar sanatı ile zor kullanmadan bir perspektif değişimine neden olmaktadır. Çoğunluk toplumu, bu skeçle kendi değer ve normlarını da sorgulama olanağı bulmuştur. Bu açıdan kabere sanatı, çoğunluğu ve azınlığı oluşturan toplum üyeleri için, söylemsel bilginin sorgulanmasında ve yaşananların yorumlanmasında önemli bir rol oynamaktadır. En önemlisi de sanat aracılığı ile oluşturulan yeni özne konumları yeni nesiller için hegemonik söylemler hakkında farkındalık oluşturma açısından ayrı bir öneme sahiptir. ■

Kaynakça

- Angermüller, J.** (2007): Diskurs als Aussage und Äußerung. Die enunziative Dimension in den Diskurstheorien Michel Foucaults und Jacques Lacans. In: Ingo Warnke (Hrsg.): Diskurslinguistik nach Foucault. Theorie und Gegenstände. Berlin[u.a.]: De Gruyter, S. 53–80.
- Dausien, B./Mecheril, P.** (2006): Normalität und Biographic. Anmerkungen aus migrationswissenschaftlicher Sicht. In: Bukow, Wolf-Dietrich/Otterbach, Markus/Tuider, Elisabeth/Yildiz, Erol (Hrsg.): Biographische Konstruktionen im multikulturellen Bildungsprozess: individuelle Standortsicherung im globalisierten Alltag. Wiesbaden: Verl. für Sozialwiss., S. 155–178.
- Kotthoff, H.** (1998): Spaß verstehen. Zur Pragmatik von konversationellem Humor. Tübingen: Niemeyer, S. 93–95.
- Laclau, E./Mouffe, C.** (1984): Hegemony and Socialist Strategy. Towards a Radical Democratic Politics. London: Verso.
- Leontiy, H.** (2013): Komik, Kultur und Migration Institutionelle und Alltagskomik in deutsch-türkischen und russlanddeutschen Kontexten. Eine Projektskizze1 In: Zeitschrift für Literatur- und Theatersoziologie 6/2013, S. 33–84.
- Peter L.** (1998): Erlösendes Lachen. Das Komische in der menschlichen Erfahrung. Aus dem Amerikanischen von Joachim Kalka. Berlin [u.a.]: De Gruyter.

latmaktadır. Yanar bu eğitim pratiğini çocuğu ima ederek, „Bu adamcağız ne konuşabilir ki“ diyerek yorumluyor ve çocuk adına bir cevap veriyor: „Avukatım olmadan olmaz“. Yanar'ın bu sözleri hem çoğunluk hem de azınlık toplum üyelerinin çocuk eğitimi uygulamaları hakkındaki söylemlere atıfta bulunurken, aynı zamanda onları yapı söküme uğrattırarak farklı anlamlarda yeniden üretmektedir.

Bu yeni anlamların mizah sanatı ile yeniden üretilmesi, her iki grubun da bu söylemlerde üretilen bilgilere sahip oluşu ile açıklanabilir. (bakınız Leontiy 2013) Mizah önceden edinilmiş bir bilgiyle mümkün olmakta ve bu ortak bilgi aynı zamanda grubun sınırları da çizmektedir. Bu gülme sahnelerinde her iki grubun, söylemlerde üretilen eğitimde farklı grup kimliklerine karşın, sadece tek bir grup olup gülmesi mizah sanatının bir gücü olarak karşımıza çıkmaktadır. Komik bulunan ifadelerin analizi (Angermüller 2007) sosyal dil çalışmaları (Kotthoff 1998) kapsamında; örneğin çok seslilik (Polyphone) ve ön konstrüksiyon (Vorkonstrukt) kategorileri ile incelenmektedir. Skeçteki „Bugün başka bir şeyden, yaşamım-

ğidir. O bir sanatçıdır ve sahnededir. Seyircinin bu ifadelere gülmesi geçerli bu söylemlere kritik bakışını yansıtmaktadır. Diğer gülünen bir sahnede, Yanar, çoğunluk toplum üyesi babanın oğluna nazıkçe, „Kay-Uwe birbirimizle konuşmalıyız“, dediğini anlatıyor. Yanar bu isteğe, Kay-Uwe adına „Adam 5 yaşında, ne demeli, avukatım olmadan olmaz“ şeklinde cevap veriyor. Bu ifadelerde, söylemlerdeki ön konstrüksiyonlar birbiriyle ilişkilendirilmiştir: Çoğunluk toplumunda çocukla konuşmanın bir eğitim pratiği olarak sıkça uygulanması ve avukatsız konuşmaması gereken suçlu kişiler. Bu ön konstrüksiyonlar Yanar'ın ifadesinin arka planını oluşturan söylemsel bilgilerdir. Ancak bu ifadede daha önce geçerli kontekstler artık geçersizdir. Bu iki ön konstrüksiyon, çocuğun avukat eşliğinde anne ve babası ile konuşması Yanar'ın kullandığı kontekste birbiriyle ilişkilendiremez niteliktedir. Bu, ön konstrüksiyonlara uygun olmayan bağlantılar seyirciyi güldürmektedir. Bu bağlamda anlamlar zıtlıştırılarak mizahsel sanatsal iletişim mümkün olmuştur. „Avukatım olmadan olmaz“ ifadesi Yanar için çoğunluk toplumuna ait görülen eğitim uygu-

KÜLTÜR

avrupa

Sayı: 18

Sayı: 19

www.kultur.eu
www.avrupa-kultur.net